

НИКОЛАЈ КОЉАДА

РАДИО МИЛЕВА

Комедија у два чина.

ЛИЦА:

ХЕРМАН, 65 година

НАЂА, његова жена, 20 година

ТАТЈАНА, Херманова ћерка, 45 година

МИША, Херманов син, 40 година

НАТАЛИЈА, њихова мајка, 65 година, Херманова бивша жена

ИГОР, Наталијин муж, 20 година

ЛИЗА, ћерка Татјане и Валерија, 20 година

МАРИЈА, комшиница из викенд-насеља, 65 година

РУСТАМ, њен муж, 20 година

СТЕПАН, 20 година

ГЛАС ВАЛЕРИЈА, Татјаниног мужа, 45 година

Луксузна њроосјрајна викендица ван града. Око викендице је шума, пољана, а нешио даље је језеро.

ПРВИ ЧИН

...Овде је некада био само кућерак, башиенска шуја, склејана одавно, у њој су чували лојаше и грабуље. Нико њу није сјално живео, долазили би повремено, окојавали земљу, узјајали на парцели свашиа и шако се хранили. Овде на њројланку, где је дрвеће посечено, шањеви почујани и земља ѡрекојана, засадили су башију. А када је већ све мојло да се куји у ѡродавници и нису морали више да се муче у башии, све су ѡрекрили шравњаком. Дујо су зидали

кућу и најзад поиди́ли овај шросира́йни замак од дрве́ћа. Долазили су овамо, а и данас долазе, са чии́авом по́родицом само да би се одмарали. Мада реи́ко. Какав им је шо́ одмор са комарцима? Чеши́ће су сви на Малдивима.

Кућа је прелепа. Гош́ово да је у шуми. Сада је шума само иза о́раде – борови и бре́зе. Свраке тракћу у шуми, а хрци и крши́це шихо ко́ају своје ру́је. Душо́ухи зечеви нечу́јно јуре, или су шо́ можда кунихи ко́ји живе овде, да се нису намножили и по́дивљали? Одмах иза о́раде у шуми раси́у печурке. И шо́ не неке безвезне пла́ве краснице, не́то прави вр́ањи, шо́ је зашо́ шшо́ мало људи шеша́ овуда, мирно је, шусшо́. Куће овде нису зби́јене, комши́је не вуре сша́лно, шии́ајући се шша́ се дешава у шшу́м домовима. Иза дрве́ћа се види једна кућа, кров се једва назире – у њој живи МАРИЈА.

О́ромно дворишши́е је о́рађено високом ш́овзеном о́радом. Травњак, зелена ш́равица, а у средини чак и мали базен. Напо́уен је водом шо́ ко́јој шлу́шају лисши́и брезе, нико се у њему ду́о није ку́ао. Сш́анари, односно ш́осши ове куће, сада имају дру́а ш́ола.

Како је само ле́о овде, бац́ сам добро све шо́ смислио... Све је бац́ као у мо́јој маши́и, као шшо́ би мо́ло да буде. Не она мо́а шро́шна колиба у Ло́инову, где шш́ем ову драму, већ о́ромна, бајковии́а кућа коју сам измислио. Мо́е комши́је у Ло́инову, ш́реко шу́ша, имају бац́ шш́акву кућу, а шш́ако су злобни – ва́да од шш́олико́ бо́аишши́а!

Тако и ови шшо́ живе овде. Бо́аиши и злобни. Имају о́ромну викендицу на шри́ сира́ша, зашшо́ би били злобни? Па наравно, како шо́ да бо́аиши ХЕРМАН БЕЛКИН нема о́ромну викендицу? На крају краје́а, има 65 ш́одина, а шо́ су ш́одине кад би већ ш́ребало сш́ећи викендицу, велики сш́ан у ш́раду, ау́шо и све осш́ало шшо́ долази са сш́аиш́усом славне личносши́и. А он јесш́е славна личносши́и, рекш́ор универзш́ишши́а, да. И све славне личносши́и и њихови рођа́ци су, као шшо́ знамо, злобни и смежурани.

...Данас је важан дан за најсш́арије́ Белкина. Жени се. По дру́и шу́и у животи́у. Ње́а и ње́ове невесш́е још́ увек нема за сш́олом. На веранди је ш́осш́ављен о́роман ш́равоу́аони сшо́ са ш́релеи́м сш́олњаком и ску́им ш́осу́ем, че́а све шш́у нема.

За сш́олом седе ТАТЈАНА, Херманова че́ш́десетш́ишши́ош́одишши́ња ћерка, МИША, Херманов че́ш́десетш́ишши́ош́одишши́и син, ЛИЗА, Таи́јанина двадесетш́ишши́ош́одишши́ња ћерка. Ту је и комши́ница МАРИЈА, она има 65 ш́одина, зову је Марусја́. Она је скоро као члан ш́ородице, ш́одинама су комши́је, ш́ази на ову кућу будући да не долази овамо ш́овремено, већ шш́у живи. Уз шо́ им је и нека да́а рођа́ка, неко седмо колено. МАРИЈА седи ш́оред са својим двадесетш́ишши́ош́одишши́њим мужем РУСТАМОМ.

Сјо само шјо се не јрврне колико има хране. Има и јића, ма све шјо јожелиш. Све делује веома свечано, јразнично. На средини сјола је чак и букеј јољској цвећа у шјели од јри лијре. Букеј је јосјављен јако да сви за сјолом, кад хоће нешјо да кажу ономе јреко јуја, морају или да се најуу лево-десно, или да усјану, да би се уојшје видели.

Веранда је јросјрана. Све је од јуној дрвјта, већ јомало сја-ро, некадашње, исјрошено јод нојама свих који су овде живели – и одраслих и деце која су расла овде, у овој викендици. Ојага је леја, сјубићи су јуни, најрављени како јреба. До јрема воде јри сјейеника, фарба се ољушјила, а на улазу је јлејени ћилим.

Исјод сјола се врзма мачак ЖЕБАЈКА, јрља се о ноје, јоду-нујој реја, задовољан је шјо су ја довели у шуму. ЖЕБАЈКА живи код ЛИЗЕ. Довела ја је ЛИЗА, ТАТЈАНИНА ћерка.

Лејо. У шуми јишјеце јевају и свраке јракћу: ја-ја, ја-ја-ја...

ТАТЈАНА. Мишо, душице моја, ево ти си писац, ти си уметник, додуше од глагола „уметати”, али упркос томе ја одавно хоћу да ти кажем нешто: ти немаш главу, него канту за смеће.

МИША. Тања, тебе би требало за бандеру везати. Шта хоћеш од мене данас? Навалила ко смрт на бабу. Шта хоћеш, ајде?!

ТАТЈАНА (јева). „Наја, цуро млада, шта ти треба сада?” Има она песма. Уђути више. И мртав би проговорио.

МИША. Какве то има везе са мнош? Сва си нешто на три ћошка. А какву ти главу имаш, твоја није канта за смеће, је л’? Што само нешто дробиш, што ме стално дрндаш и брукаш? Пусти ме да једем на миру. Ћути мало, можда јуди помисле да си паметна. Шта сам ти ја скривио? Јесте, ја сам писац. Па шта? Зашто ме стално малтретираш због тога? Јесам писац, да. Не буди јубоморна.

ТАТЈАНА. Пишем ти писмо, видели се нисмо, још од прошлог маја, ја и уја Паја.

МАРИЈА. Наравно, Мишо, само једите, то сам све ја спремила.

ТАТЈАНА. Душице моја, Марусења, па није баш да си све ти спремила, зар не?

МАРИЈА. Добро, ајде сад се истреси и на мене, пошто си с Мишом завршила. Јао, муко моја...

ТАТЈАНА. Тако је, Мања, тако је. Јесте, ти си направила салату од цвекле, како сам те и замолила, али сам ти ја послала паре за то смеће, драга моја, сећаш ли се? Немој ту да се бусах у прса. Све остало сам ја дотерала колима из града. Све се охладило, то је тачно, и месо и кобасице, али шта да се ради. Истина, нећу моћи назад колима јер има да се напијем данас од муке. Вратићу се возом. Овде да преспавам? Сачувај Боже! И никад више нећу

ногом крочити овде, не, не! Неће ме више ноге донети овамо, у ову фабрику маштарија, фабрику снова, у ову радионицу илузија.

МАРИЈА. Једите. Нађица је свашта наручила, ево, све су ово довели из богатог ресторана.

ТАТЈАНА. Каква твоја Нађица, Машо?

МАРИЈА. Нађа – Херманова жена, твог татице.

ТАТЈАНА. А, Нађица-глатка-гузица?! Душице моја, Мару-сењка, немој тако да причаш. Он Миши и мени није татица, он је задњи олош, ето шта је! Тако је, баш то! Покажи, шта је њено? Ја то да једем нећу. Покажи прстом, обележи. Ово, ово, и ово? Аха. Тако дакле! Из њеног ресторана нећемо јести. Јешћемо само моје, моје, хладно! Ајде да једемо! Па?! Нећемо их ваљда чекати да стигну, фуј, мислим нећемо чекати њега да стигне са њом!

МАРИЈА. Немој да говориш „њега”, него „оца”. Доста је било, Тања.

ТАТЈАНА. Душице моја! Какав ми је он сад па отац? Он је млади муж!

ЛИЗА. Мама, доста.

ТАТЈАНА. А како то, Лизо, а!? А?! Шта ти мислиш? Ако је он решио да се ожени младом женом, шта сам онда ја?! Машо, Мишо, па она је Лизиних година, а он је маторац, твоја генерација, Мањка, а види шта он ради?!

МАРИЈА. А откад је теби стало?

ЛИЗА. Шио ми га Ђура...

МАРИЈА. Ућутите мало сви, доста је било! Свима овде бројиш године. Тањице, како си постала злобна. Прекини више! Седиш овде већ сат времена и кљуцаш нас у мозак. Доливаш уље на ватру. Ајде, доста више! Треба да се почиње с јелом, иначе ће муве све да напљују и све има да се поквари. Што да их чекамо? Ако ју је одвео да јој показује околину вероватно неће скоро.

ТАТЈАНА. А шта она има да гледа околину? Да неће можда да иде да бере печурке? Да неће да прави метлице за бању, да се пентра по брезама, а? Хоће ли можда да скупља дрва за камин?! Како да не! Шта она па уме? На челу јој пише да је лезилебовићка! А по рукама се види да је лопужа, све јој се лепи за руке! Хоће да покраде оца, да га насамари!

МАРИЈА. Доста, кад кажем! Само нешто блебећеш... Што дираш оца? Сто пута ти је речено. Доста, седите ту и једите. Рустаме, и ти, једи.

ТАТЈАНА. Не дирам га. Ја њему, оцу, ни реч још нисам рекла. У цркви сам стајала као укопана. А шта они раде?! Боже, Боже! „Са тобом до смрти! Док нас смрт не растави!” Па онда – прстење! Ужас, ужас! Не могу да верујем да сам доживела овакву срамоту?!

(*Јеца.*) Нисам ни хтела да идем, али сам ипак одлучила, идем, хоћу да будем ту и да погледам тог скота, ту пизду у очи!

МИША. Тебе би већ требало у мардељ, или у центар за лечење алкохолизма.

ТАТЈАНА. Какво бре лечење?

МИША. У центар за терапијску и радну рехабилитацију алкохоличара. Раније је постојао такав центар. Ево ја, као писац, недавно сам наишао на један фразеологизам: „Радио Милева”. Могао бих чак да напишем и књигу са тим насловом, у којој људи причају, али не слушају једни друге. О нама.

ТАТЈАНА. Ма, шта хоћеш тиме да кажеш?! Где је логика у томе што причаш? Какав радио? Која Милева?

МИША. Ту је логика. Ја све време ловим неке речи. Како сам само срећан што имамо наш руски језик...

ТАТЈАНА. ...а не татарски, је л’?! Миша Белкин писац, Боже! Да паднеш на дупе! Скоро сам прочитала једну књигу, зове се „Како препознати хуљу”! Да је ниси можда ти написао?

МИША. Остави ме на миру. Рустаме, ја сам написао велику књигу о скандинавским боговима. Зове се „Фреја, Тор и Локи”...

ТАТЈАНА. Аха. „Фреја, Тор и Локи у гостима код Чебурашке”.

МИША. Остави ме више на миру. Могу да Вам потпишем књигу, Рустаме.

ТАТЈАНА. Можеш призивати Алаха до сутра, уста ти неће постати света! „Да, Рустаме? Не, Рустаме? Је л’ тако, Рустаме?” Олади мало, Мишо! Како то уопште разговараш са мном?! Лепо ја кажем: ти немаш главу, него канту за смеће! Будала си откад си се родио. Имаш килу у глави. Помије-говније! Ноге змије, глава отровнице – ето шта си ти. Трабуњаш ту о некаквом радију...

МИША. Ти олади. Узгред, записаћу ту реч. Добра је.

МАРИЈА. Тишина! Ево, једите ово. То је патлиџан, из моје баште. Рустамове и моје. Је л’ тако, Рустамчићу? Баш ретко долазите овамо у последње време. Појавите се као снег у мају, па вас онда опет нема пола године.

МИША. А што овде да будемо храна за комарце? Радије смо на Малдивима, или негде по Европи.

МАРИЈА. Ајде, једите.

ТАТЈАНА. Шта им ти само гураш храну под нос? Кад стигну ови, па почнемо да играмо уз тамбуру, е тад ћемо да почнемо и са јелом, пићем и тучом.

МАРИЈА. Ко ће тебе разумети. Час једите, час немојте да једете. Већ си му га дала јако, Тањице, видим ја. Ма пиј, биће ти лакше.

ТАТЈАНА (*Њева*). „Биће ти лакше, доћи ће лето! Хвала партији за све то!”

МАРИЈА. Кад је већ тако, и ја бих попила мало. Може, Рустамчићу?

ТАТЈАНА. А ја ћу, богами, да се олешим, нећу мало! Је ли, а што ти све време тражиш од њега дозволу и све као да чекаш да ти он да одобрење, да ти климне главом?

МАРИЈА. Ето онако. Је л' тако, Рустамчићу?

ТАТЈАНА. Ужас ужасни преужасни катастрофална катастрофа. Ко ми се то тамо трља о ноге?!

ЛИЗА. То је мој Жебајка. Радује се што сам га довела. Нека га нек мало лови мишеве.

ТАТЈАНА. Мрзим мачке. Личе на мушкарце.

МИША. Тања, доста! Стварно би ваљало да нешто попијемо, иначе ћемо сви имати киселе фаце. Седећемо као да смо покисли. *(Смеје се.)* И треба некако мало веселије да дочекамо младенце. *(Смеје се.)* Рустаме, немој да ми сипаш превише. Чаша вотке и чаша компота – и бићу као летва, под столом. То се тако каже. Како се ја изражавам сликовито и китњасто, Рустаме, разумете, зар не? Ја сам писац. *(Смеје се.)*

ТАТЈАНА. Дојадио си и богу и народу! Доста више! Алкосу! Канто за смеће! Сељак-веселјак! Ето шта је татица одгајио! Какве то младенце ми чекамо, еј?! Њој је 20, а њему 65! Он је скренуо, а ви га подржавате, је л' тако?

МИША. И ћорава кока нађе зрно. Трт-мрт. Доста, дојадила си ми више. Да наздравимо. Све бих ја вас у мардељ. У мар-дељ!

Миша се смеје. И нико више. Поишју. Ћуће. Јегу. Уздишу.

МАРИЈА. Да пређемо на неке позитивне теме. Рецимо о здрављу. Слушајте 'вамо: ја сад свуда идем са штаповима за нордијско ходање. То је много добро за здравље. Од моје до ваше куће има два корака – ено је моја кућа, одмах поред. Рустамчићу, немој да пушиш толико, седи. Значи тако. Ја идем са штаповима. Због здравља. Идем тако и да берем печурке у шуми. Рустам не разуме добро руски. А и шта ће му да разуме, брига њега за наше послове. Он уопште не капира ни ко се овде жени, шта је шта и зашто. Код Татара се дешава да човек има по две или три жене. У граду не, али у селима имају и по три жене, тако кажу.

ТАТЈАНА. И код њега је тако? Три нам је већ група, користи се глава, кад се двојци дода један, дружина је права! Јој, каква си ти будала, Мања, будала. Седите ту, Рустаме. Хоћу рећи, седи ту, Рустаме. Не, стани тамо! Јој, ма губите се сви!

Рида. Сви гућо ћуће.

Зайим Тайјана, обрисавши сузе, почине да виче, обраћајући се Русшаму:

Ало, Рустаме?! Објашњавам ситуејшн: ово – моја брат. (*Уйи-ре ѝрсѝом у Мишу, Миша једе и смеје се.*) Ово – мој ћерка. (*Уйи-ре ѝрсѝом у Лизу.*) А моја оца иде оженити се! Она – брзо! Ово наша колиба! Ово наша сто! (*Ћуѝи.*) Како да му кажем да ће отац ускоро доћи из цркве са својом младом женом?

МАРИЈА. Па тако и реци, шта се дереш? Он разуме. Слабо, али разуме.

ТАТЈАНА. Ма, кога он разуме? Како он може да разуме руску душу? Па он је Татарин. И само ћути. Не сме да једе свињетину, а ти му ставила пихтије. Татарин гост, ко у грлу кост. (*Виче обраћајући се Русѝаму, усѝаје, вири иза букеѝа.*) Свиња – не! Глава – фик и готово! Ајда алах! Фик глава свиња! Алаху акбар, алга, разумеш?!

МАРИЈА. Ти си се изгледа баш напила, Тањице, а? Шта си се раскокодакала, све свраке у шуми ћеш надгласати, види како су се узбуниле, само гракћу. Шта се дереш? Он све разуме.

ТАТЈАНА. Видиш да само ћути. Чак ни главом да климне.

МАРИЈА. Па шта? Рустаме, климни јој главом и нека ме остави на миру већ једном, може? (*Русѝам се мрѝѝи и клима ѝлавом.*)

ЛИЗА (*смеје се*). Наше кученце у колима изнад касете исто тако клима главом. Мама, па где је деда? Зови га. Што седимо овде без везе, комарци нас поједоше. Дај брзо да једемо и да идемо. Одвешћу тебе и Мишу. Ти си већ пијана.

ТАТЈАНА. Нико нас није појео. Ти булазниш, не би смела да возиш.

ЛИЗА. Не, него ти не би смела – ти си пијана.

ТАТЈАНА. Камо среће да је макар теби стало, Лизо, душице моја! Да је макар теби стало, Мишкице! Никога није брига! (*Јеца.*) Душице моја, Лизо, чујеш ли ти мене уопште?! Твој деда се жени двадесетогодишњакињом! Ти си само малкице старија од ње – два месеца! Па, нешто мора да се уради, зар не?!

МИША. Да се уватимо за уши и да играмо! (*Смеје се, ѝије.*)

ТАТЈАНА (*виче*). Рустам, ја тебе разумела, а ти мене разумела, не? (*Ћуѝи.*) Ма ћоку ти разумеш, Татарчино.

МАРИЈА. Ама шта си се наврзла на њега? Душице, душице. Попела си се свима на главу.

ТАТЈАНА. Ја сам стварно у шоку од ваше равнодушности.

МИША. Може једна анегдота? Питају жену: „Јеси ли ти са њим из љубави или због пара?“ А она одговара: „Наравно, из љубави. Три рубље – па зар су ми то неке паре?“ (*Смеје се ѝрохоѝом, ѝије.*) Смешно је, зар не?

ТАТЈАНА. Ужас. А овај Татарин само ћути. Испод мире сто љавола вире, у мирној води се змије легу, тиха вода брег рони. Разумеш?

МИША. Е свака ти част. Морам да запишем ово.

ТАТЈАНА. Ја сам, иначе, завршила Филолошки факултет.

МИША. А ја за новинара. *(Смеје се.)* Ти ни дана ниси радила у струци.

ТАТЈАНА. Човек би помислио да си ти радио.

МИША. А зашто бих радио? Па имам тату. Да, ти и ја смо, тако рећи, људи од уметности. Значи – ми смо навикли на флашицу, ми не радимо! *(Смеје се.)*

ТАТЈАНА *(виче Русџаму)*. Моја тата оженила! Узела млада жена одвела моја тата, јеси разумео?! Ја сам њој, моја тата – ћерка! А ова – мој ћерка! А ова – моја брат! А наш тата, бип-бип, кренула из цамија, из црква кренула са млада жена! Јеси разумео?! *(Ћуџи.)* Дођавола, где си нашла овог Татарина?! Зашто ја морам да се трошим оволико, да се дерем док му причам, да ломим језик?

МАРИЈА. А ти онда немој да га ломиш. Шта си се наврзла на њега?

ТАТЈАНА. Зато што не видим овде никакве савезнике! Па барем с Татарином да склопим савез, кад је већ оваква ситуација!

МИША. Њихова хорда је триста година била на грбачи руском народу. Савез татарских република! *(Смеје се.)*

МАРИЈА. Он ми поправља кров. И башту ми је окопао. И капију је поправио. И пластенике закрипо.

ТАТЈАНА. Значи он је гастарбајтер?! А ти га ставила с нама за сто?!

МАРИЈА. Није он тамо неки гастарбајтер. И зато и јесте за столом. Он ми је поправљао кров, а онда се спустио...

Тиџина.

ТАТЈАНА. Молим? Шта?! Како то мислиш? Шта причаш? Шалиш се? Он је четрдесет година млађи од тебе!

МАРИЈА. Па, ако ћемо мало прецизније: четрдесет пет. *(Јеје, смеје се.)*

ТАТЈАНА. Молим? Шта?! Шалиш се, Мања, душице моја? Значи, он је... Стварно?! А ти пред њим у кућном мантилу, тако офуцана и с тим распалим деколтеом?! Значи, ви сте баш права породица?!

МАРИЈА. Значи – баш смо права породица. Ја сам нормално обучена. Одјеби. Немој да ме бламираш овде пред њим.

ТАТЈАНА. А да се није наш татица од тебе заразио том слободом, тим слободоумљем?! У последње време је баш често свраћао овде у викендицу, значи мора да је од тебе!

МАРИЈА. Чиме је могао да се зарази од мене? Прекини више. Пиј ту и ћути.

ТАТЈАНА. Мања! Освести се! Пробуди се! Живиш са гастар-бајтером под истим кровом?!

МАРИЈА. Већ скоро пола године. И он је Татарин, а не Таџикистанац, нити Узбекистанац. Хоћу рећи, он није гастарбајтер. Он је регуларни држављанин Русије. Као и сви остали. Само млађи.

ТАТЈАНА. И шта сад? Значи, бабама, држављанкама Русије, сада је допуштено да се упуштају у разврат са младим држављанима Русије, припадницима националних мањина, је ли тако, душице?!

МАРИЈА. Тањице, ућути мало, а? И немој да нападаш оца кад буде дошао. Лењин каже: кради, Стаљин каже: не пипај. Разумеш?

ТАТЈАНА. Шта хоћеш тиме да кажеш?

МАРИЈА. Ма ја то онако. Колико нам је још остало? Дајте да се макар мало обрадујемо.

ТАТЈАНА. Мања?! Ти си пролупала! Ја само називам ствари правим именом! То је разврат! То је да ти памет стане! (*Ћуши, јеје.*) Не, не, морам да поједем нешто да се смирим. Ја ћу да једем ово, твоје. Шта кажеш, ове салате су твоје? Не, нећу! Је л' ти овај мутавац помагао да спремиш? Видим како су му прљаве руке, и не пада ми на памет!

МАРИЈА. И нису прљаве, него су само поцрнеле. Да, помагао ми је, и не мораш ни да једеш. А то, већ сам ти рекла – млада жена је наручила из ресторана, то можеш да једеш.

ТАТЈАНА. Од татиних пара?!

МАРИЈА. Па шта?

ТАТЈАНА. Ни то нећу да једем. Нећу ништа да једем! Радије ћу овде да цркнем од глади! (*Јеца.*) Ма, где ју је одвео, где овде још може да је одведе?! На реку?

МИША (*Њева*). „Пођимо, лепотице, да се мало возимо, одавно те чекам ја! И баца је са брода право у талас који наилази.”

ТАТЈАНА. А можда је стварно баци у талас који наилази? Ту би онда био крај приче, сви проблеми решени! Да му навестимо? Зови га!

МИША. Тата је већ звао док смо ишли колима испред њих, рекао је да почнемо, да ми, ма, они, кажу да стижу ускоро. Можда им само треба да мало буду у тишини после ове гунгуле. Можда би он у мардељ. (*Смеје се.*)

ТАТЈАНА. Попео си нам се на главу са својим „мардељем”! Шта ти то значи?

МИША. Баш лепа реч. Ја сам писац, скупљам свакакве речи. Рустаме, ја сам писац, разумете?

ТАТЈАНА. Писац па писац, по хиљадити пут! Виђала сам ја такве писце у белим папучама у гробу! Будало једна! И ја сам

писац! Већ сам написала роман „Гадови”! Баш сад завршавам роман под насловом: „Кучке!” Не, ти њега подржаваш! Ето је, ето је – ваша погана мушка солидарност! Ето је! Сви сте ви развратни створови, ви сте само лутке, за вас су жене секс, ви нисте људи, ви сте бестидни, бескрупулозни, дрски подлаци!

МИША. Аха, ми смо бестидни. Како да не. Наравно: за нас су жене кекс, а не секс. *(Смеје се.)*

ТАТЈАНА. Теби је то смешно? Шегачиш се? Будало! Ништа није смешно! Душице! Па он се с њом венчао у цркви, фуј! Са нашом мамом се није венчао, а са овом се венчава!

МИША. Зато што је то сад модерно. Сви то раде.

ТАТЈАНА. Сад сви шмрчу кокаин, навучени на бело, па и ми треба то исто да радимо, је л’?

МИША. Ма шта си се ти разгоропадила? Попила, па удри у дреку. У цркви си ћутала.

ТАТЈАНА. Зато што ми се језик одузео! Шта је требало, да је нападнем? Онамо је поп све време ишао около са кандилом, како мислиш да викнем на њега?! И шта да викнем? Да сам против?! *(Вришићи.)* ’Еј, Рустам?! Ово наш колиба! Наш викендица! Ја овде мала трчала, а сада овде ево шта! *(Јеца.)* Сада ће овде Нађица-глатка-гузица водити главну реч! Споља гладац, а унутра јадац!

МАРИЈА. Да, сећам се док си била мала усраница, како си проводила овде по читаво лето, трчкарала си овуда у црвеним хулахопкама! Наталија и Херман су онда често боравили овде. А после је мала Лиза овде одрасла, знала је да дотрчи код мене, а ја бих јој пекла пите од кисељака. Почела сам да издајем стан у граду пре неких двадесетак година, баш кад се она родила. Раније смо живели овде, али смо после престали. Сећаш се, Лизо? Волиш ли ти мене?

ТАТЈАНА. Ти нам ниси само комшиница, душице, ти си нам рођака. Ево, и кућу нам чуваш бесплатно.

ЛИЗА. Наравно да те волим, баба Марусја.

МАРИЈА. Немој да ме зовеш баба пред Рустамом. Је л’ си ти нормална?

ТАТЈАНА. Тишина тамо, све ви бабе и све унуке! Ти си рођака мом оцу, он има 65 година, ти имаш 65, умукни, ти си матора, матора! *(Довикује Русџаму.)* Он – моја тетка, разумеш? Он – рођена тетка моја!

МАРИЈА. Ама, нисам вам ја рођена тетка, него нека даља рођака, тамо неко седмо колено. Скоро па комшиница.

ТАТЈАНА. Седмо, седмо! Душице! Ти си исто наша селица-веселица! Колико видим скроз си подивљала овде у шуми!

МАРИЈА. Моја баба и твој деда су били блиски рођаци. Ето у таквом смо ми сродству. И зато смо саградили викендице једну поред друге.

ТАТЈАНА. Доста сам ја овде причала о свом породичном стаблу! Доста! Ти, будало, Рустаме, рећи ћу ти на руском, иако ништа не разумеш! Ти си будалетина, простак! Смубао си се са маторком, будало!

МАРИЈА. Тањице, не буди љубоморна. Ја те ни не слушам. *(Устаје, сјаје поред Русама, наслања се елегантно лактовима на руковајте, смежи се, њали цицарету.)* Јао, какав је овде ваздух – па то је чудо! Како уживамо овде. Не треба ти град. Шума, речица, печурке. Види, види како зечићи трче, видиш? Лепотани наши ушати. Нека га, нека покаже Нађи наше простране крајолике. Сад имамо и базен у дворишту, а раније је ту била само помоћна кућица, шупа, у њој смо држали лопате и кофе. А онда, видиш како смо се уздигли, Рустаме? Какву кућерину смо саградили!

ТАТЈАНА. Ајде, још само фали да запеваш овде као Зикина о Волги!

МАРИЈА. Него шта ћу. *(Пева.)* „Ти, Русијо моја! Златни крајеви! Ја сам твоје танко класје!”

ТАТЈАНА. Ућути мало! Ионако ме је мука спопала, још ми ти ту завијаш, као радио!

МИША. „Мама како пева” – чуо сам кад је то једно дете рекло у трамвају за своју маму кад је мама певала пијана. *(Смеје се.)* Узгред, кад смо код нашег језера. Зар се тамо нису појавили лабудови? Е, па ето. Постоји „Лабудово језеро”, а могло би да се зове и „Коњско језеро”. То је оно кад плешу дебеле балерине. *(Смеје се.)* Смешно је, зар не? Ја сам писац, Рустаме, ја све време хватам неке речи у ваздуху. Ја морам да фиксирам живот.

ЛИЗА. Јао, како сте ми сви дојадили.

МИША. Боље је своје јаје него туђа кокош. Боља је своја проја него туђа погача. Боље је у колиби певати него у двору плакати. *(Смеје се.)*

МИША. Кажем: не буди тужна, постаћеш ружна. *(Смеје се.)*

ЛИЗА. Јао, како сте ми сви дојадили, па то је страшно.

ТАТЈАНА. Мишо, ево, ти си наш писац! Написао си једну књижицу за својих четр’ес пет и ништа више ниси написао, је л’ тако? И о чему је та твоја књига? О! Фантазија! О, ми смо у свету маште! О, ти си у свету маште! О, богови Скандинавије!

МИША. Тања, смири се. Тањице, моја књига је заснована на стварном животу. Да, радња се одвија у фантастичној шуми у Скандинавији. Па шта? Ми сви живимо у фантастичној шуми. Читава наша Русија је као нека, знаш, Скандинавија. Иначе, моја књига је

објављена у тиражу од 500.000 примерака. То онако узгред, разумеш? Није лоше, зар не? И написаћу још много тога, Рустаме.

ТАТЈАНА. Ма, како да не! Уложио својих пет копејака у тираж од 500 хиљада! Мишо! Ти си се инфилтрирао у ту дружину писаца, у ту багру, Савез писаца, и само лочеш тамо са њима! И разговарате о неким узвишеним темама, да, али заправо, сви сте ви тамо – задњи алкоси, паразити, клошари! И ти не радиш, Мишо! Књига је изашла у меком повезу, читају је глупаче у трамвајима и возовима! О, да! Фантастична руска шума! Са добрим медведима и прелепим лепотицама!

МИША. А шта би ти, досадни реализам? Ти би да пишем о хрушчовкама? „Тама ниских истина, дража нам је...”

ТАТЈАНА. „...од узвишених обмана.” Видиш како знам!

МИША. А ти као нешто радиш, Тања, је л’? Тата нас је читавог живота издржавао. Али то је баш занимљиво! Ето ти га сад, како испада?! *(Смеје се.)* Значи ти си ипак прочитала моју књигу? Алал вера. А рекла си да нећеш. *(Смеје се.)* Тања, фантазија – то је све. Русија – то је фантазија. Ево ја сад смишљам нов сиже. Исто такав. Фантастичан. О Русији.

ТАТЈАНА. Ево ти један сиже, Мишо: о фантастичној, препуној фантазија – руској шуми. И тако, Зеџ је имао дрвену кућицу, а Лисица ледену. Даље – знате шта је било. Зеџ је – наш тата. Лисица – јасно ко. Зеџ је у кући имао обичан радио, а Лисица је имала радио Милеву, а заправо уопште није имала радио...

МИША. Каква небулоза. Смири се мало.

ТАТЈАНА. Да, небулоза! Па, како би мени могли да падну на памет скандинавски богови... То само неко са страшним мамурлуком може да смисли, као ти...

МИША. Доста. Дојадила си ми више. Ајде да више не покрећемо ову тему, може? Па, шта ће Рустам да помисли о нама?! Је л’ тако, Рустаме?

Чује се како се аутомобил зауставио испред кавије.

Кавија зашкрипи, Херман и Нађа иду према веранди. Херман се штриди да изгледа млађе, офарбао је косу, а Нађа нема пошребе да се штриди да изгледа млађе: она је пошрово девојчица. Као да унука хода руку подруку са њим. Смеје се, машући букећом цвећа. Херман је у црном оделу са лејшир-машном, Нађа је у венчаници. Пењу се на шрем, Херман хваћа Нађу око штрука, шривлачи је к себи, љуби је. Сви ушћају од шћола.

МАРИЈА. Јао, ево и наших младенаца! Па добро, јесте ли се навозали? Добро нам дошли! Па, где сте досад, чекали смо вас, седајте овамо, на чело стола, да славимо! Овамо, овамо!

ТАТЈАНА. Да, седајте, да прославимо. Жебајкиних петнаест година, триста година чаши од фасетираног стакла, хиљаду година скандинавским боговима – Фреји, Тору, Локију, Шмори и Бори – или како их већ зову – ето шта ћемо да слаavimo!

ХЕРМАН. Пријатељи! Рођени моји! Како сам само срећан! Тања, Мишо, Лизо, Машо, Рустаме, како сам срећан! А ти, Нађа?

НАЂА. Шта?

ХЕРМАН. Јеси ли срећна?

НАЂА. И ја сам срећна, природна ствар.

Сегају за сѐо, Нађина хаљина од њила шушка.

ХЕРМАН. Показивао сам Нађици плажу, овамо на реци, код Разбојничког острва, где увек идемо лети. То јест, где смо ишли. Сад ћемо Нађа и ја да идемо тамо! Правићемо пикнике, је л' тако, Нађа? Њевапчићи, салатице, рибља чорбица – све ћемо то да једемо, може?

НАЂА. Природна ствар. Нешто ме жуља десна ципела, буквално ме убија. Да се изујем ја, а?

ХЕРМАН. Нађице! Пријатељи моји! *(Узима чашу са вином.)* Нађа, да, ево шта хоћу да ти кажем! Ово је наш дом, да! Ту је пре много година била само пољана, ми смо је сређивали, деведесетих смо овде свашта садили, па онда – травњак, па базен, цвеће, тамо имам и љуљашку, Нађице... Ми сада овде долазимо ретко, чешће смо у иностранству, а то није добро, није у реду... Зато што је Русија...

ТАТЈАНА. Доста си се вала сикирао око Русије, тата. Знате, Нађа, ми смо ово место сређивали заједно са нашом мамом! Кле-чали смо на коленима овде по читаво лето, Нађице! Радили смо као проклети да све ово изградимо. Наша мама се звала Наталија, Нађица, душице наша. Односно, тако се зове. Она је још увек жива, Нађице, да знате, онако успут.

НАЂА. Знам, онако успут.

ХЕРМАН. Чекај, Тања. Дакле, Нађа, кад год сам био овде, као да ми је јачало чуло вида. Овде у природи, увек сам живот видео другачије и схватао нешто о њему...

ТАТЈАНА. Па ајде, испричај нам мало о свом виђењу живота, о чулу вида, ајде: свака блеса гледа у небеса! Испричај нам, не могу да дочекам да чујем...

ХЕРМАН. ...И ево, док гледаш, рецимо, лист који је пао са брезе у базен, или мрежу у којој паук једе своју мушицу...

ТАТЈАНА. Лепа замисао, татице. Само, ко је овде паук?

ХЕРМАН. ...Да, да, овде сам одједном видео живот другачије, као кроз лупу! И ту сам био срећан, у хармонији са природом! Али срећа је отишла... Отишла је одавно... Како кажу: Све у своје

време... А сада, Нађа, желим поново да је привучем, моју срећу, толико желим срећу!

ТАТЈАНА. Браво, тата. Дотерало цара до дувара.

ХЕРМАН. Шта браво? Шта, Тања?

ТАТЈАНА. Па, као у оној изреци.

ХЕРМАН. Не знам ниједну такву изреку. А ти би могла мало да ућутиш, ћерко моја! Нађа, она је израсла у праву зловницу, не обраћај пажњу на њу, Нађице.

НАЂА. Природна ствар.

ХЕРМАН. Па, добро. Наздравимо, пријатељи, за срећу коју желимо да привучемо!

ТАТЈАНА. Немој много да пијеш, тата. Чека те брачна ноћ, шта ако одједном...

ХЕРМАН. Да, срећа је ту негде, поред, у лишћу, у птицама, у томе што си ти, љубави моја, напокон крај мене!

НАЂА. Да. Дајте да наздравимо. Можемо седећи, што бисмо устајали.

ТАТЈАНА. Нормално, седећи. Нећемо ваљда стојећи. Нађице, душице моја, како ви хоћете, тако и урадите, рођена моја, пиленце моје, је л' тако?

ХЕРМАН. Умукни, рекао сам.

ТАТЈАНА. Ја нисам ни почињала.

НАЂА. Ове столице су прашњаве. А моја хаљина је бела. Ко ће да их обрише? И ко се то осећа? На шта се то осећа?

ТАТЈАНА. Опростите што се нисмо спремили, што нисмо све орибали и пребрисали пред ваш долазак, били смо много узбуђени.

ЛИЗА. Мама!

ТАТЈАНА. Да, а шта се то осећа – па, не знам ко би то могао бити, Мишо, да ниси ти? Не. Можда Лиза? Не. Да није тата, ваш муж? Не, он мирише на колоњску воду „Хуго Бос“! Вероватно је Марија, а? Или, још лакше, бака Марусја? Не! Ко се то осећа као Кинез? Можда је то наш Абрам-Ибрахим-Рустам смрдашидзе, он не разуме руски, с њим ћемо лако. Па, ето. Или, можда, остали сте још ви, Нађице? Да не смрдукате то Ви?

ХЕРМАН. Пала ти је бубамара на хаљину. Овде их има много. Види како је лепа, пузи, спрема се да полети!

ТАТЈАНА. То је знак од бога. А шта би друго било? Бубамаре падају на све нас и одмах дигну ножице увис и довиђења. А ето, видите, са вас оне узлећу, вину се, као са космодрома. А на нама – на нама ножице увис. То је знак. Ви се разликујете од нас. Ми смо ништарија, а ви сте модел и селебрити.

НАЂА. Молим? Какав знак? Ништа мени овде није јасно.

ТАТЈАНА. Знак да нам је време да одлетимо кући. Ми смо вам као бубамаре. Хоп! – и нема нас, већ смо на небу, код бога. Ма, и овде смо нико и ништа. Треба да бришемо, Лизо, шта кажеш? А, Мишо? Идемо. Чича мича и готова прича. Оде маст у пропаст.

ХЕРМАН. Али само што смо почели са гозбом. Тек је све почело.

МАРИЈА. Обрисала сам столице, Нађа, седи више овамо, помери се овде...

НАЂА. А откад смо ми на „ти“?

МАРИЈА. А?

ТАТЈАНА. Опростите јој, кнегињо, душо наша мила, опростите јој, глупачи, излетело јој је, није из зле намере! На „ти“, на „ти“, на „ти“ – коме се, дођавола, обраћаш, Мања, кучко једна?!

МИША. Да наздравимо? Нађа? Шампањац?

НАЂА (*смеје се*). Могла бих чак и вотку да гуцнем. Што да не. То је природна ствар. Треба ми да се загрејем. У колима је тако дувало, прозори су били отворени. Али овде је све прелепо, да.

ТАТЈАНА. Док сте се возили хаљина ти је лепршала, зар не, Нађа? То је опасно. Ето, Исидора Данкан се исто возила у истој таквој хаљини, са шалом, и шал се обмотао око точка и...

НАЂА. И шта?

ТАТЈАНА. И умрла је. А онда и Јесењин, исто, од туге – цап! – и обесио се.

НАЂА. Стварно?

ТАТЈАНА. А ви нисте читали, душице?

НАЂА. Нисам још. И нисам вам ја никаква душица.

ТАТЈАНА. Ма, буди бог с њим. Са свима њима. Нека се сви обмотају око точка. Ђаво да их носи.

НАЂА. Јао, не, па ја не смем вотку, заборавила сам. Ни шампањац. Ускоро треба да се породим.

ТАТЈАНА. Шта? Кад се сад нисам шлогирала, никад нећу! Опа! Па, то је то. Ко да се породи? Кад да се породи? Где да се породи? Већ да рађа? То је то, значи. Враг однео шалу.

НАЂА. А ко ме то дира по ногама испод стола?

МИША. Нисам ја.

ТАТЈАНА. То се наше маченце привија уз доброг човека! Наша срећница лута испод стола, као по фантастичној скандинавској шуми!

МИША. Дојадила си више и Богу и народу. Да наздравимо!

ТАТЈАНА. Добро. Онда да ја одржим здравицу, може? Значи, објаснићу ти, Ибрахиме, Рустаме или Абраме, како већ... Значи овако, душице наша, Рустаме, дозволи ми да те упознам са ситуацијом. Ово – моја отац, ово – његова жена, ово – мој тетка. Јеси

разумео?! Проклети били сви, све треба да вам се црта! У сваком случају, тата, честитам вам обома, а посебно Вама, Нађице!

НАЂА. А зашто мени посебно?

ТАТЈАНА. Зато што је то за Вас таква инвестиција, у том смислу, душице моја, да се Ви удајете први пут, а тата се жени други пут, а за Вас – једанпут, што се каже, засвагда...

НАЂА (*устијаје, држи винску чашу*). Да, да, хвала Вам. Ово је сок. Овде је ваздух чист, наравно. Била сам овде са Хером једанпут...

ТАТЈАНА. То сам и рекла: једанпут...

НАЂА. А да ли бисте Ви могли мало да уђутите? Хвала. Па, Хера и ја нисмо сељаци, ми ћемо углавном да живимо у граду. Тамо имамо леп трособан стан. Овде је – да... Али ми – не.

ТАТЈАНА. Јасно. Тамо – да, али овде – не.

НАЂА. Да. Овде – не.

ТАТЈАНА. Нек је снаја и без памети, али с десет прстију.

НАЂА. Молим? Херо, једи, ручкај, не обраћај пажњу. Тања, Татјана Хермановна, немојте тако да причате са мном, а?

ТАТЈАНА. Како тачно?

НАЂА. Па ето тако, то Ваше: „душице, душице”. Нисам ја Вама никаква душица.

ТАТЈАНА. А у чему је проблем? Па зар Ви Хери, то јест, Херману Сергејевичу, мом старом татици, не говорите: „Пиленце!” Зар не? Тако му кажете: „Пиленце, идемо у Дубаи!” Не? Не кажете му тако?

НАЂА. Не. Ми не планирамо да идемо у Дубаи. Морамо да штедим. Ја радим. Хера ради. Треба подизати децу. Ја ћу да се породим, деци ће бити потребне паре.

ТАТЈАНА. Не, детету нису потребне паре. Њему су потребни нежност и доброта.

НАЂА. Паре су свима потребне. То је природна ствар.

ТАТЈАНА. Па, Вама су несумњиво потребне паре, Надежда Патрикеевна.

НАЂА. Ја нисам Патрикеевна, ја сам Семјоновна.

ТАТЈАНА. Лисицу у бајци зову Лиса Патрикеевна. А на зиду јој виси радио Милева.

НАЂА. Нисам читала.

ТАТЈАНА. Мислим да ни не умете. Јао, да, па ви нисте душица, ви сте Лисичица! Једна лукава, лукава лисичица! Или то нисте Ви? Зар Ви нисте Лисица?

НАЂА. Ви стварно превише причате, Татјана Хермановна. Хоћете скандал? Е, па, нећете га добити. Херо, тишина! Ја ћу с њом да се расправим и да ставимо узвичник на то!

ТАТЈАНА. Тачку.

НАБА. У овом случају – узвичник. Татјана, ја волим Херу, Вашег оца. Шта Вас ту буну? Разлика у годинама, је л’?

ТАТЈАНА. Разлика у ваздуху. Вама овде час смрди, час Вам је ваздух чудесан. Како ветар дува. Је л’ тако?

НАБА. Јој, не могу више. Уопште не разумем ни Вас ни Ваш хумор. Нити ме занима. И неће мене овде нико газити, као да сам из сажаљења позвана у кућу да радим као слушкиња. А пошто смо муж и жена, као газдарица куће, у потпуности имам право да покажем врата непожељним гостима, ако ме вређају. Ето, то је моја здравица.

Сега, јега, осмехује се.

ТАТЈАНА. Молим? Шта си рекла?! Ти ћеш мене, балавице погана, мене, мене, мене ћеш да тераш из моје куће?!

НАБА. Ви имате кућу у граду. А ово је викендица. И она је Херина и моја.

ТАТЈАНА. А, не, не, јеси ли разумео, Абраме-Ибрахиме-Рустаме?! Кажу, јеси ли разумео? Он њему – жена! Он мене – престрашити! Абраме, чујеш ли ти ово?!

РУСТАМ (*огједном љасно*). Извините ме, молим Вас. Зовем се Рустам. И нема потребе да вичете тако. Ја све разумем и нормално говорим руски.

ТАТЈАНА. Ето ти га сад?! Још један младожења се излегао?! Окош-бокош прдне кокош, пита Баја кол’ко теби треба јаја? Ер мер музикар, канта куца крец. Екете, бекете банда свира, мене доктор визитира, па ме пита шта ми фали. Теби фали даска у глави! Је л’ тако?

РУСТАМ. О чему Ви то? Ништа ми није јасно!

ТАТЈАНА. Ето о томе! О томе! Марија, што си лагала да он не разуме?

МАРИЈА. Да га ти не би нападала.

ТАТЈАНА. Ја га не нападам, Миша га напада. А ти, душице татарска, па што си ћутао као неки шпијун? Скупљаш информације?! Па, ево мојих информација, кад је већ тако: ја овакве бракове сматрам злочином! Јасно? Пренеси тамо целом Татарстану! Јер видим шта се иза овога крије! Да ту нема ни говора о љубави, како она каже, и да нема говора о срећи, како он каже, и никада је неће бити! А ја ћу да назовем ствари правим именом: он хоће само да задовољи своју пожуду, а њој треба само једно – његов новац, његов положај и то је то! Овде је све јасно као дан, нема потребе да се иде код врачаре! И немојте ми рећи да бива другачије! Прошла сам ја свашта у животу и знам да другачије не бива!

ЛИЗА. Мама, идемо. Да нађем Жебајку и идемо.

МИША. И ја ћу с вама. Док се окренеш – оде воз. (*Смеје се.*)
Рустаме, драго ми је што смо се упознали.

ТАТЈАНА. Седи, нисам завршила!

ХЕРМАН. Нека прича. Баш ме занима.

ТАТЈАНА. А ти, Рустаме, срцуленце, шта је с тобом, је л' и ти волиш своју баку? Њено млохаво тело, је л' да? Или ти се свидела њена кућа, она са четири собе? Не, наравно да није у питању кућа, то је љубав! Верујем ти, знам, знам – ти волиш своју бакуту! Да ли и ти њој кажеш: „Срећице, душице?!” Знаш како оно кажу: „Боље у бакицу, него у шакицу!” Је л' тако?

МАРИЈА. Ма не урлај ту, читаву шуму си испрепадала. Рустаме, не обрађај пажњу. Кад год попије постане тако неурачунљива. Није била таква као мала.

ТАТЈАНА. Таман да се човек не пропије од оваквог живота! Као мала нисам пила, а сад пијем!

МАРИЈА. Не дери се, кад кажем.

ТАТЈАНА. Нећу да се дерем! Ево сад кад повучем и бацим овај столњак на под, има све овде да вам се претвори у ђубре, у ништарију, у мрвице, сва ваша декорација, сви ресторани и салате, и хаљина има да ти се упропасти, пази сад кад га повучем, ала ће вам бити весело!

ХЕРМАН (*осмехује се*). Ајде, повуци.

НАЂА. И шта?

ТАТЈАНА. И повући ћу! Видећеш шта ће да буде.

МИША. Боље повуци покојника за нос у мртвачници. (*Смеје се.*) Стварно је време да кренемо кући. Идемо.

ТАТЈАНА. Не, има да завршим! Погледај је само: глиста у корсету, клистир с пеницилином, види је! Ни стида, ни срама! Не, не идем никуд док не напишеш!

ХЕРМАН. Шта?

ТАТЈАНА. Тестамент, напиши га пред нама, пред свима, управо овде. И немој да си тамо заборавио да поменеш Мишу и мене, и Лизу, за сваки случај. Овде га напиши! На салвети, пред свима, без нотара! Сад га напиши, да видим како јој се њушка развучи до трећег дугмета, до земље, баш да видим!

ХЕРМАН. Написаћу. Сутра. И то не на салвети, него код нотара. Кад већ тако хоћеш.

ТАТЈАНА. Договорено. Добро. Онда ја сад одох, али ћу те сваки дан звати да те подсећам. Схваташ ли, драги мој, да је она бацила око на твоје богатство и чекаће да одапнеш, а можда ће чак и лагано да те трује?! Схваташ ли?! Вероватно има пола киле мишомора сакривено ту, у брусхалтеру, у сисама, за тебе! А онда ће ти у сандуку нежно пудерисати носић ватицом!

МАРИЈА. Тања, одлази.

ТАТЈАНА. Нећу да одем!

ХЕРМАН. Добро, шта је ово овде? Све почиње да ми иде на живце. Шта сте ми приредили овде, Олимпијске игре у Паризу, Тајну вечеру, бал фрикова?! Поседали овде свакојаки Татари и Руси да ме критикују, разапињу, а?! Шта се вас тиче мој живот, а?!

РУСТАМ. А какве везе сад имају Татари? Чим нешто не ваља одмах – Татари, је л’?! Ћутим, не мешам се. Нит лук јео, нит лук мирисао. Што сам уопште долазио? Косооки, косооки – доста ми је више!

МАРИЈА. Нико те није назвао косооким.

РУСТАМ. У очима им пише да сам за њих само неки тамо дођош и балван.

МАРИЈА. Ништа тамо не пише, седи ту.

ТАТЈАНА. Ево је још једна, поздравите је, дивите јој се мало! Брацо и сеја, из истог легла, иста сорта! Од срамоте нико није умро! Маша и Медвед! Ево Зеца и Лисице, а ево Машењке и татарског Медведа! И она има младог мужа, сто година млађег од ње!

МАРИЈА. Већ сам ти рекла: четрдесет пет година млађег. И ја не кријем своје године. Рустам све зна.

ТАТЈАНА. А што би их крила? Можеш до миле воље да радиш лифтинге, ботоксе, филере-милере, али руке, те несташне руке те одају, одмах се види да су старе! А подбрадак – види га како виси!

МАРИЈА. Сама си подбрадак. Ништа ту не виси.

ХЕРМАН. А чега би ја требало да се стидим, Тања?

МИША. Селам алејкум, Хитлер-ага! Тако се ратни филмови синхронизују на казашки језик. Ја то теби, Рустаме.

РУСТАМ. А какве то има везе са мном? Не, ма каква је ово лудница? Идемо кући.

ТАТЈАНА. Зовеш кући баба Мању? Својој кући, је л’? А каква ти је тамо ситуација: још ниси преписао кућу на своје име?

РУСТАМ. Идемо, Марија!

ТАТЈАНА. Сви да сте сели! Стани мало, Татарине, да и ја наоштрим сабљу! Шта је, је л’ ја треба сама да решавам ову збрку?

МАРИЈА. Па ти немој да је решаваш.

МИША. „Низ поље иду, бабо, Татари, татарске песме, бабо, певају...” То ми из детињства. *(Смеје се.)*

ТАТЈАНА. Шта ти је, подетињео си? Ког врага овде правиш циркус? Он ће да наштанцује децу, нама неће да остави ништа, а ти се само шегачиш, просипаш неке глупе песмице о радио Милеви!

ХЕРМАН. А теби није доста то што имаш?

ТАТЈАНА. Доста ми је. Али нећу странцима да дам нашу кућу. Тата, ти изгледа баш пијеш, рекло би се да си пролупао од пића и зато ово радиш, је л' да?

МАРИЈА. Једина која овде пије си ти.

ХЕРМАН. Ја одавно не пијем, Тања. Скинуо сам се. И имаћу децу. Да нећу можда теби да их доведем да их чуваш, ако их будем имао? Да нећеш ти можда да их васпитаваш? Умеш ли ти уопште било шта, осим да се дереш?

ТАТЈАНА. Тата, татице, па они те неће звати тата, него деда!

ХЕРМАН. Ко?

ТАТЈАНА. Твоја деца, ако уопште буду твоја, а не од твог шофера, као у филмовима!

ХЕРМАН. Ја немам шофера.

ТАТЈАНА. Онда од портира, од водоинсталатера, од пошта-ра – чија год хоћеш! И та туђа деца ће те звати деда, а ти ћеш већ бити ћелав ако наставиш да се фарбаш у црвено, као што си се сада офарбао! Отпашиће ти сва коса! Бићеш скроз ћелав!

ХЕРМАН. Нисам се фарбао. То је моја природна боја.

ТАТЈАНА. Фарбао си се, тата! Памтим ја тебе кад си био природан! Ту децу треба неко да подиже!

ХЕРМАН. Ено ти твоја па их подижи.

ЛИЗА. Мене не треба нико да подиже. Ја се сама подижем. И Жебајку ћу сад да подигнем испод стола.

ТАТЈАНА. Видиш ли ти ово? Твоја унука и твоја жена су истих година. И?

ХЕРМАН. И шта?

ТАТЈАНА. Па то!

ХЕРМАН. Ама, шта се то тебе тиче?

ТАТЈАНА. Наш председник је прогласио Годину породице, брака и традиционалних вредности, а шта ви овде радите?!

МАРИЈА. Ми управо и склапамо бракове и негујемо традиционалне вредности.

ТАТЈАНА. Не знате ви за традиционалне вредности! А ти, Мишо, ти си тотални кретен, нула, имаш промају у глави, ниси сав свој! Ниси у стању ни да ме подржиш!

МИША. Ево шта ја имам да кажем поводом тога што нисам сав свој и што сам кретен...

ТАТЈАНА. Ма, зачепи више! Писац! Млађи шегрт старијег чистача! Крекеће ту из блата! Каква је то сад мода, шта је то, сви би са младима, за мало ћара продали би све, је ли?

МИША. Доста, Тања! Ућути мало и саслушај. Нећу да ико икуд иде. Звао сам маму, сад ће и она да стигне.

ХЕРМАН. А зашто?

МИША. Па, да бисмо решили овде сва питања, да се не одлажу за бог те пита кад, и да се око свега договоримо и смиримо. Татина женидба је толико све узбудила.

ЛИЗА. И баба Марусјина исто!

МАРИЈА. А за Марусју се ти не сикирај!

ТАТЈАНА. Ко долази?

МИША. Мама долази! Седи тамо!

ТАТЈАНА. Она и отац су разведени већ скоро десет година. Они су странци. Шта има да долази?

МИША. Ми смо њихова деца – ето зашто.

Аутомобил се зауставља код кайије.

Ево маме! Ми о вуку... Написала ми је да је у путу.

ТАТЈАНА. И мама је ту... Ура! Чудо! Стигла је наша мајка игуманија...

Од кайије према кући иде Наџалија, она има 65 година, поред ње иде Њор, он има 20 година.

НАТАЛИЈА. Све ја чујем. Сама си мајка игуманија. Па, здраво свима. Чује се још с пута како се цапате. Као и обично. А шта би друго радили? Досадно им, па се цапају. Белкини, једна реч. Буљине, друга реч. Ма не, чавке, чавке! *(Смеје се.)* Алал вера. Какве сте ви будале. Игоре, прођи, седи. Па ето, поново сам ин дер цухаузен! Кућа је још читава? Нисам била овде сто година.

ТАТЈАНА. Уморила си се од Париза, душице. Јасна ствар. Камо среће да те и још сто година не буде. А и шта ћеш овде? Ионако ти је све мед и млеко...

НАТАЛИЈА. Шта кажеш, Тањице? Здраво, драга моја. Игоре, седи, рекла сам, узми једи. Јао, каква гозба!

МИША. Мама, ти си скроз у свом фазону. А где је Никита? Већ готово? *(Смеје се.)*

НАТАЛИЈА. О, Мишо, и ти си овде? А, па да, ти си ме и звао. Сва сам се погубила. Здраво, Михуил, здраво. Херо, здраво живо и теби. Машо, ништа се ниси променила, иста си она стара брбљивица. Ово ти је нови швалер, је л'? А стари, где је?

МАРИЈА. Наташа, боље погледај себе.

НАТАЛИЈА. Добро, добро, ћутим. А ово је мој швалер, да тако кажем. Нови. Или боље речено, већ ми је муж. Јао, Игоре, заборавили смо букет у колима, молим те, тркни, мили мој, хоћеш ли? Ништа из обавезе, него онако пријатељски, а?

Њор брзо иде до кайије, узима букет из кола, доноси га за сиво.

ТАТЈАНА. Швалер, муж. Фуј. Какве речи. Кажи лепо: слуга. Каква брука.

НАТАЛИЈА. А ви сте Нађица, је л' да? Добар дан. Каква дивна хаљина. Аха, Игоре, душо, донео си? Па, дај невести наш поклон. У ствари, већ је жена, да? Па баш лепо.

ИГОР (*гаје букет Нађи, виче*). У небеса се винуше голубови мира! Рађа се славна наша породица! И слави вас лира песмом својом! Срећна вам свадба, пријатељи!

ТАТЈАНА. Шта ког ђавола?! Каква је ово отрцана песма, какве су ово небулозе?!

МИША (*пева, смеје се њрохоћом*). „Долетеће бели голуб једне зоре ране, голубици уплаканог да улепша дане!”

НАТАЛИЈА. Јао, колико је само клопе спремљено! Зато, дајте да наздравимо за нову ћелију нашег друштва...

ТАТЈАНА. Мама, јеси ли ти тренутно при себи?!

МИША (*смеје се њрохоћом*). Ма одувек је била таква. Мама, прелепа си.

НАТАЛИЈА. Мислиш зато што носим сако и панталоне? Па, ја сам директорка позоришта, морам да будем у строгом оделу, знаш, да буде и за сваки дан и свечано. Мене често тако избебуха могу да дигну са столице, да тако кажем. И да ме позову хитно код градоначелника или гувернера. Па наше позориште је главно у региону, тамо има много идеолошког посла да се обави, и треба да се обавља...

ТАТЈАНА. А, они теби ништа не причају, душице моја?

НАТАЛИЈА. Ко?

ТАТЈАНА. Па твоји шефови?

НАТАЛИЈА. Причају доста тога. Али ако мислиш на Игора, то је моја лична ствар, која не би требало да се тиче никога – ни у позоришту, ни овде, у нашем, такозваном, кругу породице.

ТАТЈАНА. Овде твоје породице одавно нема.

НАТАЛИЈА. Па, како нема? Има. Значи тако, да наздравимо за нову ћелију, па да идем, имам много посла. Миша ме је позвао, иначе овако не бих дошла. На све то, овде је таква атмосфера – све ми је одмах јасно! Колико агресивних људи.

Вади из њорбице лејезу, њугер, љега се у ољегалу.

Јао, колико мува. Иду на мене – јооој!

ТАТЈАНА. Муве ретко греше. Нема од тебе никакве вајде, мама...

НАТАЛИЈА. Опет ти са својим трулим хумором. Где ли си то научила?

ТАТЈАНА. Твоје васпитање.

НАТАЛИЈА. Боље терајте ове муве, шта седите ту?! Има да положије јаја овде. Треба неко да мисли о томе. Тања, то није истина. Ја те нисам тако васпитала.

ТАТЈАНА. Јеси, јеси. О чему да мислимо, мама, шта кажеш? О јајима?

НАТАЛИЈА. Па него шта, мисли о њима. Ми возимо кадилак ескалејд. Скуп је, да. Купили смо га за Игора. Позориште га је купило. За мене и Игора. Па, више за Игора, њему више треба. Кажу да је за мушкарца ауто продужетак његове сексуалне енергије. Ух, колико сам затрпана послом. Игоре, шта стојиш ту као стуб? Седи већ једном, стао ту ко укопан. Једи, пиленце, једи.

МИША. Што си затрпана? Премијере?

НАТАЛИЈА. Како да не. Копамо нови каменолом, извозимо глину – сад одавде правац у фабрику за производњу силиката...

МИША. Зар ти ниси била директорка позоришта?

НАТАЛИЈА. Била и остала. Једно не смета другоме. Купила сам још и каменолом.

ТАТЈАНА. И вероватно си га регистровала на Игора?

НАТАЛИЈА. Погодила си. Треба мислити на отпремнину, јер ако се гувернер промени, ја одмах добијам шут карту. То се већ дешавало мојим претходницима. Са тим гувернерима је циркус, стварно. Замислите, морали смо недавно да скинемо децју представу „Мишуткине играчке”. Зову из администрације гувернера: „Скидајте ту бајку, ту представу, одмах!” „Зашто?” – питам. „Па, наш гувернер се зове Михаил Иванович.” И? Шта сад, он има неке посебне играчке? Потпуно лудило. И ми скинемо. Не гувернера, него представу. А онда смо отишли ту у један град у области на гостовање, а тамо – градоначелник по имену Сергеј. И шта сад? Тамо не можеш да играш представу „Серјожа је баш глуп”. Значи, живиш и стално се осврћеш да не упаднеш у блато. А ми у позоришту смо стекли озбиљне компетенције. У позоришту смо научили да правимо квалитетан производ по конкурентним ценама. Разумете? Најважније је – колаборација позоришта и града. Па онда пичинзи, фандрејзинг и тако то. Дадамјанова школа. Нисте чули за то? Па, Кирил Крок! Нисте у току? Па, ВТФМ?! Не? Ни то вам ништа не значи?

МИША (*смеје се*). Мајко, тебе треба послати у мардељ. Бунцаш.

НАТАЛИЈА. Не, не бунцам. Посла има преко главе. Дружим се и са окружном администрацијом, тачније, патим се с њима. А што је најгоре морам да се бакћем још и са овим дебилима, кретенима, длакавим зверчицама. Да, да, мислим на глумце мог позоришта. Зову их још и „тубице”. Стиснеш мало – а одатле, знате и сами шта изађе...

МИША. Тубице! Ово је добро: тубице! (*Смеје се.*)

НАТАЛИЈА. Видите шта ја о њима говорим, драга Тања, о њима, који су љубазни, срдачни. Да, да, пред Игором причам, он

зна шта мислим о њима. Игоре, сипај ми само мало компота, може? А ти, сине – већ у пијандуре? Ех, сине, сине... Још се ниси оженио? Ух, сине, бринем се за тебе. Али добро, нека ти буде. Знам ја тебе, ти се оклизнеш на чеп од флаше и ето те – недељу дана не знаш за себе, је л' тако? Тако је. Још ниси нашао девојку? Или барем неку бабу? Ниси?

МИША: Мама, тебе ионако боли уво.

НАТАЛИЈА: У праву си. Ја сам вас родила, а даље се сналазите сами. Па, добро. Онда, да наздравимо? Живели младенци!

Сви усџају, наздрављају. Тања седи и њлаче.

ТАЊА: Зашто?! Зашто?!

НАТАЛИЈА: Шта је било? Шта јој је? Тише, Тањице, не плачи. Јао, јао, плаче сека, дајте брзо лека. *(Смеје се.)* Као да нисам ни изашла из позоришта. И тамо су сви хистерични. Какви сте ви сви болесници – и овде и тамо!

МИША: А Игор је глумац, је л'?

НАТАЛИЈА. Игор је глумац, да. Леп је, зар не? Немој да буљиш тако отворено.

МИША. Јесте, баш. Да, баш је леп. Морамо да дођемо код тебе. Кога он игра? Ромеа?

НАТАЛИЈА. Углавном Мачка у чизмама. И Палчића – то је велика улога, скоро је била премијера. Па, и Пинокија, одавно.

МИША. Чак и Пинокија? Баш фино. Мардељ, мардељ, мардељ...

ИГОР *(виче)*. Здравица за младенце! Нека голубови лете око-ло, нека куцкају у стакло нашег новог дома! Нека вас зидови добром дочекују, а сребро звечи у ормару! Нека вашим новим домом из-нова и изнова одјекује дечји плач! Нека анђео сиђе у дечју собу и чува ваш спокој својим крилом!

ТАТЈАНА *(рига)*. Ма, умукни више! Боље нам одиграј Пинокијев плес! Нешто из твог дрвеног живота!

ЛИЗА. Мама, доста.

ТАТЈАНА. Нисам још ни почела! *(Усџаје, хога њо веранди.)* Па, Лизо, биће да је сад твој ред. Ајде, вади испод стола.

ЛИЗА. Шта?

ТАТЈАНА. Свог дедицу.

ЛИЗА. Каквог дедицу?

ТАТЈАНА. Па, кад већ овде имамо природни циклус кружења воде у природи, у смислу да су старци са младима, онда би и млади требало да буду са старцима. Кад је већ овде код нас почела неконтролисана геронтофилија, или како год да то зовете – љубав према гробовима предака, шта ли је, е па, у том случају, Лизо, логично, требало би да и ти имаш неког чичицу, зар не? И сад ћеш ми га показати да би ме докусурила?

ЛИЗА. Мама, код мене је све нормално. Који ти је ђаво? Мама, седи.

ТАТЈАНА. Не уједају мене муве, него комарци, пију ми крв! А муве ме само онако пикирају, поседају на мене као на ђубре и полажу јаја на мене! Он, тај твој чичица, можда је под столом зато што је лилипутанац, или псић, или ко зна шта? Главно је да је богат, као твој деда! Хватај га за косу, вади га из блата!

ЛИЗА. Мама, седи, све је у реду код мене. Ево, испод стола је Жебајка, наш мачак. Дођи код мене, злато!

Узима мачка испод столице, савла ња у крило, мази ња, осмежује се, разговара са њим.

Где си ти био, Жебајкице? Ловио си мишеве у шуми? Паметница, браво, каква си ти паметница...

ТАТЈАНА. Ето, и наш Жебајка је дошао! Сви смо на окупу!

ИГОР *(виче)*. Ах, свадбени голубови и бело цвеће! Невеста је заносна, а младожења – по мери своје драге! Нека ваш породични живот, који почиње лепотом, и даље буде тако посебан! Да наздравимо! За ваше здравље! *(Пије, смеје се и једе.)*

ХЕРМАН. Тања, шта се ти дерњаш? Неће бити по твом, готово је, све је решено. А ако ти треба нешто моје – изволи, узми. Хоћеш мој стан у граду? Као да немаш свој. Па, узми га. А ја ћу купити други за Нађицу и мене.

НАЂА. А што би га давао, Херо? У чему је поента? Ово већ постаје скроз ненормално.

ТАТЈАНА. Пази како је планула! Куд си наврла, биће и овца сита и вуци на броју!

ХЕРМАН. Ја ћу да зарадим, Нађице.

НАЂА. Ма не, то је ствар принципа. *(Усмијаје, хаљина шушка.)* И шта ће сад свака шуша, свака битанга да ме блаати и понижава? Нисам се ја по јаругама ваљала, нити су ме нашли на ђубришту, је л' вам јасно?

ТАТЈАНА. Стварно?! А где онда? На којој станици?

НАЂА. Умукни, кокошко! Ајде олади, раскокодакала се ту.

ТАТЈАНА. Нисам ја цабе читала књигу „Како препознати хуљу!“ Тамо је реч о мушкарцима, али може да се односи и на жене. Ни тебе нису нашли у јарузи, Игоре, је л' да?

ИГОР. Не, нису у јарузи. Ја сам, Татјана Хермановна, завршио Јекатеринбуршки позоришни институт, смер Позоришни и филмски глумац.

ТАТЈАНА. Ма немој?! Стани мало, Татарине, да и ја наоштрим сабљу! А то што не умеш да кажеш „р“ и што шушкаш? И зашто те још никако нисам видела у неком филму? Да им није понестало филмске траке?

ИГОР. Стани, снима се. Нађа, ево шта ћемо. Идемо одавде. Смучило ми се све ово, као некакав смрдљиви скандал. Идемо.

НАТАЛИЈА (*смеје се њрохоћом*). Ма, добро, бре, Игоре, код нас је тако у породици: стално се цапамо. Кад се скупимо једном у пет година одмах се кошкамо, чупамо за косу једни друге.

ИГОР. Нађа, ја говорим: можете ли на тренутак доћи овамо?

НАЂА. Где?

ИГОР. Па, устаните од стола и дођите овамо код мене. Ја радим по свадбама као аниматор, знам како да развеселим госте.

ТАТЈАНА. А, тачно! Он је аниматор, ради додатни посао после „Мачка у чизмама”, и сад ће они, два мајмуна, да нам отплешу нешто, браво, браво, ајде, само напред, тапшемо ручицама!

ИГОР. Нађа, дођите овамо код мене!

НАЂА. Спала ми је ципела, стеже ме, и имам жуљ...

ИГОР. Ништа страшно. Можете и боси. Још боље. Сад ћемо се ухватити за руке...

ТАТЈАНА. И шта? Полетећете, као прдеж?!

Нађа се смеје, уступаје од стола. Игор је узима за руку.

ИГОР. Ево, овако, предивно!

НАТАЛИЈА. Игоре, како си, бре, смешан... Свака ти част! Отерао си тугу! (*Смеје се њрохоћом*.)

МИША. Сјајан.

НАТАЛИЈА. Мишо, држи језик за зубима.

ХЕРМАН. Толико сам желео да ме подржите, драги моји, толико сам желео да се радујете са мном. Ја сам болестан, а ви чак ни да питате... Ово је можда последњи пут да смо се овде окупили...

НАТАЛИЈА. Јао, ма живећеш ти још сто година... Какву то болест имаш?

ИГОР. И ми ћемо са вама, драга Нађа, сад ћемо и ми омладинци да збришемо одавде...

НАЂА. ...од ових јарчева и коза...

ИГОР. ...као голубови небески! Ура! (*Виче*.) Честитамо вам, супружници, сада сте једна породица! Желимо вам да живите у узајамном поштовању и љубави! Да као голуб и голубица заједно свијете гнездо! Негујте своја осећања с пажњом и нежношћу из дана у дан! Нека ваш савез јача током година, а ваша породица се умножава! Нека вас срећа прати! Радост је пред вама!

НАЂА (*смеје се њрохоћом, хвата Игор за руку*). Чекајте, Игоре, не могу, па ово је моја свадба!

ИГОР. Ето, таман! Ја водим свадбе, увек преузимам иницијативу и свима се то свиђа! (*Смеје се њрохоћом*.) На крају или напред свадбе киднапују младу! И онда сви гости траже младу! А хоће ли је пронаћи? Немам појма! Руска свадба је страшна као и руска

побуна! Обично увек пронађу младу, али у овом случају – не бих био сигуран! Хајде мало да размрдамо наше грађане! Трк, Нађа! Ура!

Смеје се грохотом, хвата Нађу за руку, трче према капији, затим иза куће, у шуму.

Сви вриште, скачу и трче за њима. За столом остају Наталија, Марија и Татјана. Марија се смеје, Татјана плаче.

Татјана не може да издржи, скаче, трчи за свима.

Наталија стоји поред оgrade, гледа цело друштво и смеје се.

Мрак
Крај првог чина

ДРУГИ ЧИН

Сви ѿрче, јурцају око куће.

ИГОР. Нађа, понављај! Луди бој бију, а мудри вино пију! Ура, ура, ура! Понављај, шта чекаш?!

НАЂА. Луди бој бију, а мудри вино пију! Ура, ура, ура! Понављај!

ИГОР. Ај, ај, стижи ме!

НАЂА. Ај, ај, стижи ме!

ИГОР. Ај, ај, држи ме!

НАЂА. Ај, ај, држи ме!

ИГОР. Ај, ај, стижи ме!

НАЂА. Ај, ај, ти млитавко, ти брбљивко, стани мало, ти шунтавко, ти гливавко, ти гунђавко, ти папазјанко! Не зезај ме, не чачкај ме, не замајавај ме!

Нађа ѿрчи за Игором, он је вуче за руку. Нађа ѿнавља њејове речи и смеје се.

За њима ѿрче Херман, Русијам, Таијана, Лиза са Жебајком у рукама.

Трче као ѿмахнијали ѿ шуми, онда обалом језера...

Наијалија и Марија седе за сѿолом, једу и ѿију.

НАТАЛИЈА. Па, како ми је он само живахан, како је духовит, како уме свакога да заведе... Боже, какав је то момак!

МАРИЈА. Оде маст у пропаст. Каже малопре да је трудна, а јурца около као мува без главе.

НАТАЛИЈА. Двапут зине – трипут слаже. Ма, нека га она мало притегне, доста је живео као бубрег у лоју. Док се муке не намучи, памети се не научи.

МАРИЈА. А што би му се ти светила?

НАТАЛИЈА. Чуј. Да му се светим. Ја сам према њему скроз равнодушна. Као према турском гробљу. Тресла се гора, родио се миш. *(Смеје се.)*

МАРИЈА. Не плашиш се да ће Игор да побегне од тебе?

НАТАЛИЈА. Ма, где ће он од мене да оде... Није он тај калибар, Машо. Данас ти је то сасвим друга фела, друго поколење – или, што би рекли берачи печурака, друга мрежа испод земље, други мицелијум, други коренчићи...

МАРИЈА. Али он отрча за младом цуром?

НАТАЛИЈА. Па шта? И нека је. Шта очекивати од ове омладине осим вриске? Ја сам га намерно и довела, пошто је већ свадба, нек нас мало све развесели. Добро му иде. Нека увежбава улогу аниматора. Он често води свадбе, а тамо је обичај да се украде млада. Ето, и украо је. Па, то је само зезање. И смешно је: „Ај, ај, стижи, дај! Ај, ај, не кукај!”

МАРИЈА. Глумци, да...

НАТАЛИЈА. А пушташ ли ти свог негде да мало трчкара? Или само седите тако снужено над лејом ротквица? У том случају, Мања, рећи ћу ти нешто: неће то на добро изаћи. „Трла баба лан, да јој прође дан.” Разумеш?

МАРИЈА. Ма где ће он... Како твој, тако и мој. До четрдесете си цвет, после увела ружа. А ја већ имам, знаш и сама колико... Па и ти исто.

НАТАЛИЈА. Па и нека је потрчао... Кога брига. А од чега живите? Чиме си ти свог везала?

МАРИЈА. Продајемо поврће из баште, што нам роди. Пут је близу, тамо поређам тегле – до вечери се лепо заради. Плус моја пензија, и довољно нам је. Он доста помаже, имамо три пластеника, двадесет шест ари баште. Живимо од баште. Од ротквица, и сама кажеш. И стан у граду скупо издајем. Живимо лепо. Кућа ми је овде пространа, лепа.

НАТАЛИЈА. Јасно. Алал вера, како си га упрегла да риља и копа по башти. Да наздравимо.

Куцају се, смеју се, њију.

МАРИЈА. А ти, чиме си ти свог?

НАТАЛИЈА. Чиме се везују глумци? Парама, улогама. Јао, ми размењујемо искуства! (*Смеју се грохотом.*) Па шта? Циркус одлази из града. Мени је дозвољено. „А сада ће вам се клоун Васја попишати по деветом реду!”

МАРИЈА. Изгледа да има још једну породицу у Татарстану, иде онамо једном у пола године. Ма и нека га. Кажемо ти: до четрдесете, а после и сама знаш...

НАТАЛИЈА. Ма, тако и треба. Тебе и мене би требало да боли уво за све. Без нервирања, без љубоморе. У нашим годинама – требало би мало више да ћутимо, да не гњавимо наше мушкарце, него да им кажемо хвала што уопште спавају поред нас. Добро. Ћутим.

Пијемо. Певамо и смејемо се. Пиј, али се не напијај, љуби, Мања, али се не заљубљуј, играј, али се немој заиграти!

Седе и смеју се, мацу рукама, сипрацино им је забавно, њевају нешићо.

Ијору и Нађи је шакође сипрацино забавно; ширче око куће – ош-шрчавају шри крућа. Зашиим ширче до воде – јуре дуж обале језера.

Зашиим дошрчавају у дворишћие до базена, ширче око њећа.

Срећа ња је базен мали.

Трче до шрема и уз шовике: „Уја, уја!” ошшрчавају још један крућ око куће.

Ишшрчавају на веранду, шировалују се на своја месћа за сшо-лом, смеју се.

Нађа држи кунџа у рукама – хваща ња, а кад ли шо усјева уошшћие?!

Само се Ташјана и Херман не смеју; ширче, осшјају без даха.

Не седају за сшо; сшоје у дворишћиу, шледају шоре у веранду, шешко дишчу.

Лиза баца мачка из руку и виче нешићо.

Мишца шакође ширчи, али само збоћ друшћива, шијан је.

Он ушавном ширчи за Русшамом, хваща ња за руке.

НАЂА. Игоре! То је било нешто најбоље што сам доживела за читав дан! Каква смејурија! Гладна сам! Жедна сам! Ма, не, само мало компота, мало компота! Херо, не гледај ме тако! Видите, људи! Ухватила сам кунџа!

ТАТЈАНА. То је зец! Гле ти ње, свака част, имаш ти жицу, се-стро слатка! Ухватила зеца!

НАЂА. То је зец? Људи не могу да ухвате зечеве. Па они трче триста километара на сат! Или можда ја могу?

ИГОР (*смеје се шрохошом*). Каква си ти зеканка, права зеканка!

НАЂА. Зеканка, него! Херице, зекане, ја сам ухватила зекана! (*Смеје се шрохошом.*) Треба га скувати под хитно! Знам ја једног мајстора, препарираћу га и ставити овде на веранду! Биће прелепо!

ИГОР. Чехов је имао галеба, а ми ћемо кунџа! О, зачарано језеро! И колико љубави!

Нађа, Ијор и Лиза се смеју шрохошом.

ХЕРМАН (*сшоји у дворишћиу, шешко дишче, машина му се шо-мерила, коса му је рашчушана*). Нађице, чекај мало! Шта мислиш под тим: најбоље за читав дан? А шта је са венчањем? А кад сам ти показивао околину? Зар то није било дивно? Па и сама си ми рекла... Јасно. Боље је са млађим, је л' да?

НАЂА. Шта је то, први дан и већ љубомора? Јесам ли ја тако рекла? То сам рекла, је л'? Рекла сам да је то било најбоље, боље је било трчати него седети у колима, боље је трчати и све лепо

видети, него као ти и ја што се возимо у колима! Ето, ово сад је било најбоље! Зекане, дај, не љути се, мало смо промрдали живце и заташкали скандале! Види каквог сам зекана ухватила! Јао, ала гребе!

Смеје се њрохоџом са Игором.

ТАТЈАНА. После јебања нема кајања. Пустите га на слободу.

МАРИЈА. Па, у праву је, пусти га. (*Узима кунџа од Нађе, љуцџа ља у дворицџе, овај одмах љоџрчи да љрицка љраву.*) Младост – лудост. И ја бих се мало играла јурке, али ето... А где су моји штапови за нордијско ходање?

РУСТАМ. Што се и ти ниси јурила са нама? Могла си са штаповима! Ја сам трчао за њима са штаповима!

ТАТЈАНА. Ето идеје. Уместо ходања – трчање са нордијским штаповима. Да бабе трче за младићима, то је добра идеја. Стани мало, Татарине, да и ја наоштрим сабљу!

МАРИЈА. Ма добро, доста је било, Тања...

НАЂА. Ево и хаљина ми се уквасила, више ни на шта не личи, изгледа као кобасица. Ма и нек иде дођавола! Проклети Кинези...

ЛИЗА (*сега, јега, храни Жебајку*). А можете ли да замислите, за много година, када нас више не буде, ископаће нас, не чак ни нас, него нашу прашину, ни наше кости неће остати. И тако, археолози ће да копају и пронаћи ће остатке наших ствари, разних наших предмета, не знам шта би још могло да остане, микроталасне пећи, или, не знам ни сама, шта неће дотад да иструне, нешто друго, и прочитаће: „Мејд ин Чајна”, и помислиће да су Кинези некада живели овде где ми живимо, и да је овде била Кина, можете ли то да замислите?! Кинези! Где је Русија, ауу?! Нема је!

ИГОР (*смеје се њрохоџом*). Кинези су живели овде и седели на веранди, правили свадбе, косооки!

ТАТЈАНА. Како си ти само паметна. Остави ту мачку на миру.

ЛИЗА. Говорим о томе шта ће бити после нас, мама.

ТАТЈАНА. Неће бити ништа. Исто срање, друго паковање.

ЛИЗА. А ти, бако, што ти ниси мало трчала?

НАТАЛИЈА. Директори позоришта не трче. И нисам ти ја бака. Мада, брзо ти трчиш, Игоре.

ИГОР. Па ја сам у тренингу, ја сам глумац. У слободно време вежбавам сценски покрет, сценску борбу и тако даље...

МИША. Чак и сценску борбу? Баш занимљиво...

ИГОР. А што ти ниси трчала?

НАТАЛИЈА. Па, не приличи ми, кажем ти већ.

ТАТЈАНА. Аха. Директори позоришта данас не трче, они обично данас седе у затвору. Чак и бабе.

НАТАЛИЈА. Помери се с места! Рођеној мајци то желиш.

ТАТЈАНА. Ништа ја више не желим ни теби, мама, а ни себи. Некако данас као да се све распукло, сломило, и мој живот ми се чини тако безначајним и глупим.

НАТАЛИЈА. Не буди љубоморна. Нађи себи млађег мушкарца. Кад смо код тога, где је твој?

ТАТЈАНА. Где је, где је? – погађај. Лежи на каучу, чеше се по стомачини, гњечи јастук, ждере чипс, стомачина му расте и то је цела прича. Данас је изјавио да је болестан, каже: „Ма, биће вам добро тамо и без мене!” Гледам те, мама, и мислим: ти си ми као некаква пријатељица, а не мајка. Као да смо иста генерација. А ја имам 45, ти имаш 65.

НАТАЛИЈА. Тише, Игор ће те чути. Ма, и нека чује.

ТАТЈАНА. А он мисли да имаш 18? Е, па немаш. Између нас је 20 година разлике, али смо на равној нози: ти си матора, а и ја сам матора.

НАТАЛИЈА. Причај тако о себи, важи? Ја нисам матора. Треба мало да се бринеш о себи. А ти? Погледај се на шта личиш.

ТАТЈАНА. Ти си сва затегнута, изботоксирана, у злату, а одакле мени паре?

НАТАЛИЈА. А муж?

ТАТЈАНА. Не мења се коњ усред трке. Он је тако лењ, ево – није дошао, само је оцу послао СМС.

ХЕРМАН. Не, он ми је снимио гласовну поруку. Још нисам стигао да је преслушам. Касније ћу.

НАТАЛИЈА. Не, пусти сад и стави га на спикерфон, да сви чујемо!

Херман пријихиска гуџме на телефону, чује се Валеријев глас.

ВАЛЕРИЈЕВ ГЛАС. Хермане Петровичу, честитам Вам. Надам се да сами слушате ово, а не пред свима...

ТАТЈАНА. Чекај, стоп, гаси.

ЛИЗА. Не, хоћемо да чујемо.

ТАТЈАНА. Добро, јаво да вас носи...

ВАЛЕРИЈЕВ ГЛАС. ...Па да, значи овако. Мало сам попио и желим да Вам кажем много тога разног и лепог... Али ако заћутим, онда знајте: то ја плачем... Знате, као мушкарац мушкарца – ја Вас разумем. И то јако добро. Наравно, ја имам добар однос према Вашој ћерки, Тањи. Па, толико година смо заједно... И наша Лиза је добра. Али она је још увек, морам рећи... Добро, то није тема. Она је одрасло дете. Да. Управо тако, да. Одрасла особа. Опростите, плачем... Овде код нас је такав ред: посади дрво, роди дете, сагради кућу. Па, није испао син, испала је ћерка... А и остало је ту и тамо... Ја сам своје већ одрадио. Циркус одлази из града.

ЛИЗА (*говори мачки*). То мој татица говори... Данас сви помињу некакав циркус... Јеси ли ти разумео ово, Жебај? А када да – онда не. А ако не, онда никад. А када – шта, онда како? Па никако.

НАТАЛИЈА. Зашто тако разговараш с њим?

ЛИЗА. Пси разумеју 250 речи и гестова. Могу да извршавају команде и да броје до пет. Што је отприлике еквивалентно развојном нивоу петогодишњег детета. Мачори и мачке разумеју све. Али неће ништа да ураде. Што је отприлике еквивалентно развојном нивоу четрдесетогодишњег ожењеног мушкарца. Рецимо, као мој тата, Валериј... И тако! Мацо, слушај овамо. Ево овако. А када да – онда не. А ако не, онда никад. А када – нешто, онда како? Па никако. Ево овако. А када да – онда не. А ако не, онда никад. А када – шта, онда како? Па никако.

ТАТЈАНА. Ти си скренула у својих 20 година. Каква ти је то књига у крилу?

ЛИЗА. Ти си ми је дала.

ТАТЈАНА. А, да. Књига „Како препознати хуљу.” Јако је популарна. Издата је у тиражу од три милиона.

ЛИЗА. Мени не треба та књига, ја сам и без ње писмена, све видим. Зато што: ево овако. А када да – онда не. А ако не, онда никад. А како? Па никако. Пустите ми да чујем шта тата каже даље.

ТАТЈАНА. Не треба нам он.

ХЕРМАН. Не, нека прича.

Херман њоново њришиска дуїме на њелефону, њоново се чује Валеријев ѓлас.

ВАЛЕРИЈЕВ ГЛАС. ...Ја сам већ и кућу и све остало саградио, да... И мени, знате, Хермане Петровичу, више ништа није занимљиво. А моја Тањица, псето, ђаво да је носи, она би мртвог из гроба дигла. Па она ми не да мира ни док садим дрво, ни док градим кућу... Нисам стигао ни да је саградим, а већ гори, и она, нормално, зауставља коња у галопу и иде у ту кућу у пламену, да се лепо изразим. Извините, попио сам и хоћу да Вам честитам, Хермане Петровичу, иако сам то већ рекао, али сузе ме гуше... И рећи ћу ти, Херо, на „ти”: како ја тебе, јеботе, поштујем, што си их све послао у пизду материну и оженио се младом девојком! Тако и треба! Њима, гадовима, у инат! Херо, ти си бре мушкарчина! Е то, тако да узмеш и урадиш – па то је вредније и од куће, и од дрвета, и од сина, проклети били! Ево плачем, Херо, сузе кржаве роним, дођавола! Завидим ти! Али! „Другима пример бити може, ал’ досаде ли, драги Боже!” Сећаш ли се тих стихова, Херо?! Ужасно ми је досадно! И ево шта сам решио: а што сам ја гори од тебе, односно, што си ти бољи од мене? Па ниси, Херо! Зато знај: и ја имам младу љубавницу, да! Кристину! Тек градимо однос, али све је пред нама!

А са Тањом твојом – паралелно! А можда она и зна, ма и нека зна, јебе ми се! Ето тако. Није то била поента, а ево шта је била! Херо, ја ћу одсад с тобом бити на „ти”, јер ми ти више ниси тата, ти ми ниси нико, то јест, само си ми друг, нисам више ни у каквим родбинским односима са тобом! Зато што остављам твоју матору Тању! Наша Тања горке сузе рони, разумеш! И ко је шиша, нека плаче, колико сам је дуго трпео! Преспаваћу и све ћу јој ово рећи сутра, а теби, Херо, пожелеш срећу са твојом девојком, а ти мени можеш пожелети срећу, и ја ћу ти отпевати песму или одрецитовати стихове, не, нећу, пијан сам, расплакаћу се, док се растајем са својом прошлошћу, човечанство се смејући се растаје са прошлошћу, а ја нисам човечанство, ја плачем са прошлошћу, ни код моје Кристине нећу отићи данас, сада, не, ни Тању твоју нећу звати, зато ујутру – то је то! Хвала ти на примеру и поступцима! Видиш, ако чак и ти, ћелави, стари кучкин син, ако чак и ти у твојим годинама можеш да започнеш живот од нуле, из почетка, зашто не бих могао и ја?! Већ сам увенуо са твојом Тањом! Зар ниси могао касније да је добијеш, да сада буде млађа?! Ако ти се жури да живиш, можеш ускоро и да умреш, зар не? Не. Укратко, не, распричао сам се, пијан сам, заплићем језиком, честитам ти и здраво! Опрости ми што нисам лично дошао да ти честитам! Знаш, ни мени се не гледају све те гадне њушке које ће се тамо код тебе скупити, све те њушке које изгледају као прошлогодишњи, не, као претпрошлогодишњи краставац, још треба и да их гледам – фуј! Богами, немам снаге! Укратко: и тако даље и тако ближе... Довиђења.

Пушпање.

ТАТЈАНА. Шта је то било, тата? Шта је он то рекао?

МИША. Рекао је: „и тако даље и тако ближе”.

ТАТЈАНА. Јасно. И тако ближе. Аха. И враг зна шта је право, ма неће, него како му мило. То јест, ако сам добро разумела, ви сте се договорили да ти он пошаље ту поруку? Да би могао пред људима да ме осрамоти, оцрни, обрука? Која Кристина? Лизо, знаш ли ти њу?

ЛИЗА. Наравно. Одавно. То ми је другарица. Мојих је година.

ТАТЈАНА. Јао, каква је он гњида. Два дебила – то је сила. Има сад да га позовем и сама има да му кажем да је он сам то, он, он је тај прошлогодишњи краставац! Не, банана! Не, патлиџан! Не, трули парадајз!

ХЕРМАН. Нема потребе да се било ко зове.

НАТАЛИЈА. Онда – здравица за младенце?

ХЕРМАН. Сама си крива. Шта радиш по читав дан у кући? Читав живот седиш у кући. А он ради за тебе.

ТАТЈАНА. Мој посао није видљив. И шта сад ја да радим? Живот ми се распада.

ХЕРМАН. Што, да немаш можда пуну кућу деце? Имаш чак и кућну помоћницу. А ти лежиш и урлаш на њу.

ТАТЈАНА. Откуд ти знаш? Јеси ли ме можда видео како лежим? Чистачица брише прашину три пута недељно, и то ради тако да је боље да је уопште не брише. Исто ко што код нас у улазу у згради раде генералку: проспу толико воде да буде влажно и онда се сви који пролазе клизају и падају, е, то се зове генералка. Шта ја сад да радим?

ХЕРМАН. А?

ТАТЈАНА. Шта да радим? Зар га нисте чули?

ХЕРМАН. Какве везе сад имају улази?

ТАТЈАНА. Прала сам их некад, татице, кад ме ниси издржавао, кад смо клечали овде у башти као пси. Јеси ли заборавио?

НАТАЛИЈА. Само глуперде падају и клизају се тако по води и плочицама – јер је то она врста генералке која шаље будале на онај свет. Као што су говорили: Шта да им радимо, нису се снашли у транзицији.

ТАТЈАНА. Нису се снашли у кривини. Како си, бре, постала зла, мама. Ти то нешто о мени?

НАТАЛИЈА. О теби. Па, погледај се. Ти и Миша увек водите такве дегутантне разговоре – само о лови и ждрању. Већ је постало одвратно.

МИША. Боље сув хлеб с поштењем него колач с непоштењем.

ТАТЈАНА. Мама, одвратна си.

НАТАЛИЈА. Немој ту да ми гунђаш. Ради мало у позоришту, да видиш каква би постала. Некад сам била управница...

ТАТЈАНА. ...млинског комбината...

НАТАЛИЈА. Сама си комбинат! Ти као да не знаш?! Била сам управница градског сектора за културу, а сад позоришта. Ту је лакше. Просто је чудесно. Дођем на пробу или некад чак и на представу, седнем, пијем кафу из шољице и гледам их како скакућу.

ТАТЈАНА. Бестидница. Фрајла. Пије кафицу у позоришној сали. Срамота.

НАТАЛИЈА. Ја сам тамо управница. Радим како ми се ћефне. А ти си идиоткиња. Ја макар седим у позоришту са кафом, а ти од јутра до мрака гледаш на ТВ-у „Морске ђаволе” или „Морске мацане”, не знам ни како се то говно зове. Оно где је цео филм са голим типовима на плажи. И онда ти лежиш, а чистачица риба под испод тебе. Крава. Одгајила сам идиоткињу.

ТАТЈАНА. Не лажи. „Морски мацани” се приказују само преко дана уторком и четвртком, и нису о голим типовима, него о

правим мушкарцима који спасавају људе на плажи, о правом пријатељству и узајамној помоћи.

ЛИЗА. Жебајка, што ти ниси морски мацан? Или јеси морски мацан?

НАТАЛИЈА. Како да не. О пријатељству. Знам ја, ти гледаш то срање без тона. Само слику, они тамо трче по плажи у гаћама, и њихове рибе су у гаћама – гадост, трче са митраљезима, тресу својим гузицама, а ти ми ту причаш о некој узајамној помоћи.

ТАТЈАНА. То код тебе у позоришту глумци са дрвеним митраљезима трче по сцени и тресу гузицама.

НАТАЛИЈА. А они, гадови с телевизије, тако компромитују државу и власт, руше вредности Русије – показују те порниће преко дана, а деца гледају.

ТАТЈАНА. Ево, чујете ли? Њене речи су достојне Библије, а моје ни за татарски пролог не ваљају. Чујеш, Рустаме? Мама, не бери ти бригу за децу што седе пред телевизором. Боље их васпитавај у својој лудници од позоришта.

НАТАЛИЈА. Побринућу се. Код мене у позоришту се поштују традиционалне вредности, никакав ЛБТ...

ИГОР (*суфлира шайашом*). ЛГБТ!

НАТАЛИЈА. Па, да! Код нас се играју само „Тимур и његова екипа”, „На стражи Русије”, „Кутузов и Суворов” – код мене је само патриотизам на репертоару!

ТАТЈАНА. Код тебе је само бљакчина на репертоару.

НАБА. И тако, ја сам трудна. Ускоро треба да се породим. Мислим, ускоро, за шест месеци.

ТАТЈАНА. Ево, имаћеш још једног гледаоца, на новогодишњој представи и на „Суворову”, чекај само, доћи ће за цабе по старом обичају.

Ћушпање.

РУСТАМ. А иначе, руски језик – то је врхунска кухиња. Ја добро знам и енглески, али енглески је фастфуд за сиротињу, то је истина.

МИША. Је л’ тако? Хм, да, ја нешто нисам размишљао о томе, али у праву си, Рустаме.

РУСТАМ. Ја сам овде пецао рибу у претпрошлој години на нашем језеру.

ТАТЈАНА. Језеро је наше. Руско. И каже се: „претпрошле године”.

РУСТАМ. Па да. У претпрошлој години. И ето, за три килограма више сам убацио. Онога, како беше...

ХЕРМАН. Чега?

РУСТАМ. Па, чега бацају?

ТАТЈАНА. Бацају? Динамите, шта ли?

РУСТАМ. Па да.

ХЕРМАН. Значи то си био ти?

РУСТАМ. Ја.

ХЕРМАН. Алал вера. Значи ниси ловио на удицу. Три дана после тебе и твоја три килограма возови овде нису саобраћали, све жице су биле покидане.

РУСТАМ. Ја. Али ја сам онда побегао. И месец дана сам седео у шуми. Признајем. Имам тамо земуницу. Ископао сам је тада. Тамо је са мном живео још један момак. Мислим, није га послао војни комесар, него се крио од њега. Степан. Стјопа.

ХЕРМАН. Јасно. Татарски хан кримски и папа римски много су нам невоља задали. Није Русима лак живот. Татари им сметају – рекао је Гогољ.

ТАТЈАНА. Он је рекао да Немци сметају Русима да живе, а не Татари. Катастрофа. Овај се жени, овај убија рибе тротилом, онамо у шуми се момци крију од војног комесара, а ова се на све то спрема за порођај. Шта је то, тата, дете ће имати 20 кад ти будеш имао 89, је л’?

ХЕРМАН. Ја ћу имати 85.

ТАТЈАНА. Или ћеш већ бити мртав до тада? Нека ти је лака земља.

ХЕРМАН. Немој ти мене да сахрањујеш.

ТАТЈАНА. Што, да нећеш да живиш триста година? А ко ће децу да подиже?

ХЕРМАН. Ево, ти си своју подигла.

ТАТЈАНА. Подигла сам, и шта онда? Није те срамота што су ти унука и жена истих година?

ХЕРМАН. Већ си то рекла хиљаду пута. Није. Није ме срамота. Али ти, Тања, и ти, Мишко, целог живота сте ми на грбачи, као пијавице, као стенице, као ови комарци што лете около. Па ти, Тања, немаш ни дана радног стажа. А ни ти, Мишо, такође. Мислио сам да ћу вашу љубав зарадити својим новцем. И хранио сам вас, и храним вас целог живота. Па и Наташењка исто – читав живот као бубрег у лоју.

НАТАЛИЈА. Јао, Херо, и кандило кад превише дими, ни свецу не мирише. Не лажи више. Ја сам одувек била бизнисвумен, била сам и остала независна. И увек трезна. А ви сви као да сте пијани, као да нисте са овог света, сви сте некакви, ђаво ће га знати: ванзалепљанци.

ХЕРМАН. Ма, ко ти је у животу све завршио?

Устаје, ситаје код оџраге џирема, ћути, лега у шуму, слуша иракџије сврака, онда џовори:

...Нема ниједне куће овде. Тамо је била улица, лети је ту било сено које се сушило, деца су трчала около, пачићи су ишли да се купају у бари, а сада – нема ничега, избрисано је. И ко се сећа, и ко ће се сећати када нас не буде? Људи ће и даље мислити да је овде одувек била степа и периферија, и да нико никада није живео овде ни трчао овуда. Нико се није будио ујутру у сигурном дому, док шум топола допире кроз прозор, летње је време, и негде тамо је наше језеро, трчимо да се купамо у њему, патке и гуске пливају по њему, кућа мирише на хлеб, а крај пећи – мама. То је невероватно, немогуће. Само слике у мом сећању. Као код Набокова: имања су спаљена и нема их. И Москву и Санкт Петербург, оне старе, пре револуције, исто су спалили. Дошла су копилад и спалила их, а онда су почели да држе коње у нашим храмовима. Само моје сећање, негде, недоречено, ненаписано, неисказано. Све се променило, заборавило, а време иде даље, гази гвозденим чизмама, забија прошлост у земљу, претвара све у црно тло, у тло на коме расте нешто друго. Оно није ни добро ни лоше, једноставно је другачије. И мени, када гледам оданде овамо, и свима нама, гледајући одатле, из прошлости, свима нама – ово, твоје, данашње, оно што је постало педесет година касније – делује тако страно, тако гнусно. И није само другачије, то ново, већ је ужасно мрско. И не можеш да га учиниш онаквим какво је било, колико год се трудио нећеш ништа учинити, не можеш се супротставити времену и не можеш се борити против времена, не можеш да се бориш против њега, нећеш имати снаге, јер време – то је празнина, ето, то је све. Ударај празнину, ваздух, ударај песницама док не прокваре – и шта ће се десити? Ништа.

Пушпање.

ЛИЗА. О чему ти то, деда? Сетио си се свог детињства у селу, је л’?

ХЕРМАН. Ево, мачка – ако ти се попне у крило и умиљава се, шта то значи? Гладна је. Тако и ви. Били сте добри према мени кад вам је био потребан новац.

МИША. Није нама био потребан новац, него љубав. А где сте ти и мама били? Ти ваздан на послу, једном недељно се појавиш, као татарско сунце. А она, откад зна за себе хтела је да буде млађа него што јесте.

НАТАЛИЈА. Ма, зачепи више ту своју губицу, Мишо. Јеси ли стварно болестан, Херо?

ХЕРМАН. Ви сте ме одувек мрзели и још увек ме мрзите. А ја нисам знао како треба, ја сам први пут живео, мислио сам, даћу паре, уписаћу их у школе, на факултете и биће срећни. А испада да је вама нешто друго било потребно.

МИША. Да, нама је нешто друго било потребно.

ТАТЈАНА. И ми исто живимо први пут, душице.

ХЕРМАН. Па шта, треба ли да се стидим? И зашто бих? Зашто си дошла овамо: да ме посрамиш и прекориш и одржиш ми лекцију како треба да живим? Али ја већ знам. Мислиш да не знам? Ово је мој мали, сићушни живот, и зашто бих га живео онако како би ти хтела, они, она, он? Татари?

РУСТАМ. А шта му ту дођу Татари, је ли, другови Руси? Живите како хоћете. Ми смо се од вас одавно одвојили.

ХЕРМАН. Ти си се одвојио. Како да не. Тебе не може човек да се отараси, као чичак си.

НАТАЛИЈА. Први пут у животу се слажем с тобом, Хермане. Колико сам година с тобом проживела, а ево, први пут сам се сложила с тобом.

ХЕРМАН. Што ми одједном ту глумиш Клеопатру?! Она се сложила. Само нешто брбља, своје ништавне мисли, само нешто крекеће из блата, лупета глупости где им није место. Је л' ти уопште разумеш шта се дешава?! Јеси ли икада ишта разумела, или не? Шта је?!

ТАТЈАНА. Мама хоће да се покаже пред младим мужем.

ХЕРМАН. Ама, он јој није муж, ни љубавник, он је нико, он је – усрани говњивко. Прљави глумац који хоће да живи на њеној грбачи, прљави глумац и то је све.

ИГОР. Ја сам добар глумац. Чак и свадбе водим. Али, нека. Трпим. У гостима сам. Нисам чак ни аниматор овде.

МИША. Нека, стрпљен – спасен.

НАТАЛИЈА. Откуд ти знаш ко би коме хтео да буде на грбачи? Можда се ми волимо, као ти и твоја Нађица? Не? То може само код тебе?

ТАТЈАНА. Ја ћу да одговорим. Ја знам!

ХЕРМАН. Желим да будем срећан макар на пар дана, и нека се сви гоне у три лепе. Заборавила си, Наталија, да, не сећаш се, зар не, како смо некад у младости шетали преко Плотинке, срећни, била је ноћ, месец, звезде, падала је киша, и тамо је била велика бара на Плотинки, и како сам, од среће и љубави према теби, легао у ту бару у оделу, и лежао сам, звезде, месец... Ново одело, кравата, бела кошуља, а ја сам лежао у бари, и ти си легла са мном, и како смо се само смејали, јеси ли заборавила?! Желим да се то поново деси!

НАТАЛИЈА. Одлично се сећам. Онда смо после те пијанке две недеље лежали у болници са упалом плућа. Ето докле нас је љубав довела. Истина, лежали смо у различитим собама. Нисмо били у истој. Ма иди, Ромео и Јулија. Што си ме довео до суза?

ХЕРМАН. Па шта ако смо се разболели? Зато смо били срећни. А после с тобом, па, на прсте могу да избројим колико је било таквих тренутака, јер је све остало с тобом била – мука жива. А ја поново хоћу у бару, у срећу, и поново хоћу месец, звезде...

НАТАЛИЈА. То се неће десити.

ХЕРМАН. Хоће, не брини. Читав живот је преда мном. А ти се дури колико те воља.

НАТАЛИЈА. Не дурим се. Знам за оно: надурио се ко ћуран на буњишту.

МИША. Мама, гризеш ту јабуку и све ми се чини да ће ти протеза остати на јабуци.

НАТАЛИЈА. Ја немам протезу, Мишо. Ја једем јабуке са семенкама.

МИША. Зато што хоћеш да ти у стомаку процветају воћњаци.

НАТАЛИЈА. Па, рецимо да је тако. Али генерално, здравије је са семенкама.

ИГОР (смеје се). Чујем како ти у стомаку расте воћњак!

ТАТЈАНА. Па, вук длаку мења, али ћуд никада. Ја то онако, за себе.

Пуцање.

ЛИЗА. Лепо је овде. Ваздух је чист и свеж, као дејчи пољубац. Је л' тако, Жебајка?

ТАТЈАНА. Какав простаклук.

ЛИЗА. То је Љермонтов.

ТАТЈАНА. Шта је Љермонтов?

ЛИЗА. То је Љермонтов рекао: „Ваздух је чист и свеж, као дејчи пољубац. Сунце је јарко, небо плаво – па куд ћеш више? Чему овде страсти, жеље, сажалења?”

ТАТЈАНА. Аха, тако је, сви сте ви паметни, само сам ја глупа.

МИША. А сећаш ли се кад смо били мали, отац би нам овде зими направио брдашце, и ми смо се санкали. Добро, није сам, помагали су му неки гастарбајтери. А ми бисмо се санкали. Све време је нешто радио за нас. Мислиш да нас је волео? Можда нас још увек воли. Или не?

Русић изненада устјаје, сивавља руку уз љаву, као војници када одају почаст, сивоји испред Хермана.

ХЕРМАН. Шта је теби?

РУСТАМ. Одајем почаст.

ХЕРМАН. Зашто?

РУСТАМ. А шта ако постанете министар одбране?

ХЕРМАН. Па шта?

РУСТАМ. Мене је тај момак, Стјопа, тамо у земуници научио да радим тако.

ТАТЈАНА. Оде све у три лепе.

ХЕРМАН. Ја сам желео свима овде да испричам о срећи, да бисте ме схватили, а ти, проклети Татарине, све си ми упропастио.

РУСТАМ. А ја говорим о својој, о татарској срећи. Одајем Вам почаст овде.

ТАТЈАНА. Ма какву срећу могу да имају Татари?

РУСТАМ. Тамо у земуници момак Стјопа и ја смо јели сушене мухаре и били смо срећни.

ТАТЈАНА. А децу нисте рађали у тој земуници?

РУСТАМ. Не. Нисмо стигли. Била је рација војног комесаријата. Момка су одвели. Замало су га одвели. Он сад живи на тавану. А ја сам се правио да сам пањ и нису ме приметили.

МАРИЈА. На ком тавану живи? Где?

ТАТЈАНА. А зашто си ти хранио тог дезертера?

РУСТАМ. Ја сам извршавао Христову дужност за време његовог одсуства. Он жели мир. Он је против рата. Нормална жеља и за Татаре и за Русе.

МАРИЈА. О ком тавану причаш?

РУСТАМ. Ма није битно.

МАРИЈА. Је л'? Па, добро онда, то је то. Време је да сви одете.

ТАТЈАНА. Причали смо о тестаменту, зар не?

НАЂА. Нема потребе за тестаментом. Ми имамо састављен уговор. Брачни уговор.

ТАТЈАНА. Према ком половина имовине иде теби, у ком случају? Не, тата, ћути, не сахрањујем те, али ако дође до развода, онда половина од свега иде њој? А где ћемо ми? На улицу?

НАЂА. Обрнуто. Ако дође до развода ја ћу само узети своју ташну и отићи. И дете ћу узети. Тражила сам да се направи такав уговор. Код нотара. Све по закону.

ТАТЈАНА. Ташну са брилијантима и банковним картицама?

НАЂА. Не треба судити о људима према себи. Уговор је такав да би он, Хера, знао да мени од њега не треба ништа и да га ја волим.

ТАТЈАНА. А што онда држиш Игора за руку?

НАЂА. Ето онако. Због размене енергије.

ТАТЈАНА. Нађа, хајде, престани да глуматаш, а? Или си стварно кренула? Или шта? Или стварно постоје они који воле маторце? Па, не бива тако, слушај, драга моја. Воле младост, воле сјај у очима, а не гашење варница у камину. Воле дугу таласасту или коврцаву косу на момцима, или бркове, или меку, свиленасту браду; воле, Боже ме опрости, затегнуто, мишићаво тело, а код жена меко, чисто, бело, нежно тело. И лице без бора и без оних жутих флека, ни на врату, ни на леђима, као да су ти фацу набили у сенф, да, да, да су ти набили фацу у чинију сенфа. Па шта, зар

није тако?! А девојачке груди треба да буду чврсте, а не да висе као кокершпанијелове уши! И шта ти мени овде причаш: има добру душу, је л’?! Е па, тако не бива, немој мени те приче, лажеш и мене и себе, и све нас овде!

НАЂА. Као ТВ емисија „Судски сат”. А откуд Ви знате?

ТАТЈАНА. Ех, проживела сам ја живот. Можда ти то сама себе тако убеђујеш? А нема потребе да се убеђујеш и да стављаш тачку на свој живот, душо. Ево, ја сам таква мученица, могу све да издржим, могу и без свега овога младалачког да живим, не треба ми то! Аха. А што хоћеш да дигнеш руку на себе, а да се не убијеш, или си већ дигла? Мислим, убијаш себе – зашто?? Ако, како кажеш, немаш ни материјалних ни финансијских претензија према њему, шта је онда у питању? А шта ћеш ако ти се дете роди од старца као инвалид?

ХЕРМАН. А што би се родило као инвалид? Ево, јесам ли тебе направио као инвалида?

НАТАЛИЈА. Али ја разумем Тању, као директорка позоришта. Моје глумице исто тако живе са маторим народним уметницима, само да би им давали улоге.

ТАТЈАНА. Ми видимо трун у туђем оку, а брвно у свом оку не примећујемо. Који пут те питам, мама: зашто је овај глумац с тобом?

НАТАЛИЈА. Ето просто тако. Ја сам му одмах рекла: дођи овамо, лези, јер Вама, то јест, теби, Игору, треба одрасли друг који ће Вам, односно теби, помоћи у животу. И крај приче. Договорили смо се без брачног уговора.

ИГОР. И ја сам пристао. И шта је ту спорно? Али, заправо, и пре него што смо легли, ја сам заволео Наталију Сергејевну, то јест Наташу, свим срцем. Још пре него што сам одиграо главну улогу у „Капетановој кћери”. Осим Мачка у чизмама. Узгред, то је била улога која ме је терала да растем, да пружам отпор, и она је била као Рубикова коцка у мом стваралаштву.

ТАТЈАНА. Боже, па он има и стваралаштво! Кога си глумио тамо у „Капетановој кћери”? Одвратног Пугачова?

НАТАЛИЈА. Не. Грињова. Младог и лепог.

МИША. Грињова? Јао, какав си ти фићфирић. *(Смеје се.)* Како је то занимљиво. Прво нисам схватао, али онда ми је постало јасно... Не помаже ни термофор, ни клизма, јер нема нам спаса од ботулизма!

ТАТЈАНА. На шта то циљаш?

МИША. Ма онако, само да причам нешто забавно! Сам пао, сам се убио. Та-та-та-та! И готово! Онако, то је само изрека!

ТАТЈАНА. Овај воли бабу. А ова воли деду, а Татари...

РУСТАМ. Ма, шта сте се ви наврзли на Татаре?

ТАТЈАНА. Стани мало, Татарине, да и ја наоштрим сабљу...
Наврзла сам се јер Татари из земунице такође воле руску бакицу.

НАТАЛИЈА. А ко теби брани да исто то радиш?

ТАТЈАНА. А у кога да се заљубим? Где да га нађем? Немаш
на кога ни око да бациш! Изађи, погледај – нигде никога!

НАТАЛИЈА. Не видиш добро. Руси би све сад и одма.

ИГОР. Има. Гледате на погрешном месту.

НАТАЛИЈА. Тако је.

ТАТЈАНА. А где је твој дезертер, Рустаме? Довлачи га овамо.

РУСТАМ. Да га зовем? Шалите се?

ТАТЈАНА. Где га кријеш? Ти си га сакрио?

РУСТАМ. Он живи код нас на тавану. Одавно. Извини, Машо.
А кад Белкини нису били ту, живео је у њиховој кући.

ТАТЈАНА. У нашој кући?

РУСТАМ. А вама је криво?

МАРИЈА. Је л' си ти озбиљан? Дођавола, а ја мислим, ко ли
толико једе, фрижидер празан сваки дан...

РУСТАМ. Он је тамо. Он тамо седи. Има тамо свој прозорчић.
Одавно све чује. Могу да викнем и доћи ће овамо. Да га зовем?

ЛИЗА. Једи, Жебајка, једи. Кад порастеш показаћу ти кога
треба да поједеш.

ТАТЈАНА. Зови. Стиже појачање. Два дебила – то је сила,
три дебила – то је моћ. Посо будали разонода.

РУСТАМ (*виче*). Стјопа! Дођи овамо! Ајде, не плаши се!

Из Маријине куће с букејџом цвећа иде Сшејан.

Млад, лей момак, иде, осмехује се.

СТЕПАН. Травњак је овде зелен. А ја као да ходам по обла-
цима, бос, немам ципеле одавно. Као да овај травњак није зелене,
него плаве боје – потпуно је плав, као небо или као бели облаци.
Зар не?

ТАТЈАНА. Шта?!

СТЕПАН. Здраво.

Ћушање.

ТАТЈАНА. Има сад да бризнем у плач, да вриснем, да се уби-
јем, удавићу се, обесићу се од ове луднице! Од овог апсурда! Зови-
те хитну, ватрогасце, милицију, полицију, федералну службу за
надзор заштите права потрошача и људског благостања, пореску
управу, судске извршитеље, царинике или кога већ!

СТЕПАН. Тања, нема потребе за тим. Све је у реду. Ја Вас
одавно посматрам. Пратим. С крова. Одавно сам изашао из зему-
нице. Свиђате ми се, Тања.

МИША. Дobar дан. Какав фини младић.

СТЕПАН. Изашао сам из шуме, био је страшан мраз...

ТАТЈАНА. Молим?! Ја се теби свиђам, душице? Али ја сам само домаћица! Нисам ректор универзитета, као Херман, нисам завршила журналистику, као мој брат Миша, писац, ја гледам „Морске мацане“, мој стан није мој, него припада Валерију и Кристини, како се данас испоставило, и викендица је очева, а не моја, ни кола немам, ништа немам! Једино што имам је књига о гадовима! Али је нисам ја написала!

СТЕПАН. И нема потребе. Ви сте леви и то је то.

ТАТЈАНА. Дотерало цара до дуvara! Одлази одавде! Немој да ме плашиш, Стјопа, нема потребе! Има да умрем сад од срца или ће ми се пупак развезати! Не треба ми сажаљење! Одлази одавде или ћеш добити по тинтари, одлази, шта чекаш? Ти, Стјопа, треба да се левиш од грознице!

СТЕПАН. Престаните. Боље пођите са мном. Ја се ноћу купам овде, у базену. Хајдемо сви. Скоро је мрак. Можемо на купање.

ТАТЈАНА. Молим?! Шта хоћеш, Стјопа?! Стани... Ти си анђео, зар не? Анђео с крова, је л' да?

СТЕПАН. Да. Да. Да.

ЛИЗА. Идемо. Кад нас већ он зове – идемо, мама.

Татјана љаче.

Сви устјају, крећу у двориште, према базену.

МИША. Хватајте и кунића, дајте и њега у базен. И Жебајку исто. Да пливају с нама.

НАЂА. Шта?! Кунић је мој!

МИША. Па шта фали?

ИГОР. Можда да се стварно сви окупамо мало?

СТЕПАН. Тише, Тањице, не плачи. Плаче сека, дајте брзо лека.

ТАТЈАНА. Каква будала. Каква будала, шта је ово, а?

НАЂА. Скачемо у бару? Па?!

ХЕРМАН. Да! Скачемо у бару...

СТЕПАН. Наравно! Сви заједно – у бару, у базен! Месец и звезде! Дођи овамо, Тања, ја ћу се сажалити над тобом. Исплачи се на грудима мојим. Све ће бити добро, Тањице, све ће бити добро.

МАРИЈА. Ах, Тања, Тањице, случај такав беше с њом, служила је Тања наша у кантини фабричкој...

ТАТЈАНА. Нигде ја нисам служила. Никад и нигде, никоме.

СТЕПАН. Скачемо у воду! Ура! Сви! Ура!

Сви вичу „ура“.

Тања рида и смеје се.
Сви скачу: са кунићем, са Жебајком, обучени, у чему су били,
у томе и скачу у базен, врште и нешто певају.

Мрак
Завеса

КРАЈ

(11. август 2024. године, Лоиново – 3. јануара 2025. године, ЈекатѢринбург)

Превела с руског
Лана Јекнић